

CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA
CELJE, 12. FEBRUARJA 1965 — LETO XV. — ST. 6 — CENA 30 DIN

PROGRAM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

VEČJI STANDARD

Lanskoletna bilanca zdravstvenega varstva zgovorno priča o preobremenitvi zdravnikov splošne prakse, saj pride na enega zdravnika 3.772 prebivalcev. In če pogledamo bolnike: 85.665 z 1.450.123 bolniškimi dnevi. Največ bolnikov odpade na kovinsko industrijo (11.232), premogovnike (10.248), obrt (7.201) in gradbeništvo (6.570)! Bolniki pa nikakor niso merilo celotnega dela, saj so samo v splošnih ordinacijah pregledali 272.000 odraslih oseb in opravili prve preglede 52.795 otrok, medtem ko sta bolnišnici v Celju in Brežicah zdravili 33.367 bolnikov 558.698 oskrbnih dni ter opravili 111.298 ambulantnih pregledov.

(Nadaljevanje na 5. strani)

PRED PRAZNIKOM DOBRNE

Ob dvajsetletnici

VEČ ZABAVNIH IN SPORTNIH PRIREDITEV

V DOBRNI SE ZE DELJ CASA PRIPRAVLJAJO NA PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA 16. FEBRUARJA. LANI SO GA PRAZNOVALI V SPOMINIH NA 20. OBLETNICO SLAVNEGA POHODA STIRINAJSTE DIVIZIJE IN NJENIH BORB NA PASKEM KOZJAKU, LETOS PA BODO VSE PRIREDITVE NOSILE OBELEZJE DVAJSETE OBLETNICE OSVOBODITVE. TEMU JUBILEJU SO DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE PRILAGODILE TUDI SVOJE PROGRAME.

NA SAM PRAZNIK, 16. FEBRUARJA BO ZJUTRAJ POHOD PATRULJ NA GROBIŠČA PADLIH BORCEV NA BRDCE IN NA PASKI KOZJAK, KJER BO OB ENAJSTIH DOPOLDNE PROSLAVA, KI JO BODO IZVEDLI SOLARJI PASKEGA KOZJAKA OB POMOCI CLANOV ZDRUŽENJ BORCEV IN MLADINE OSEMETKE IZ DOBRNE. POPOLDNE BO TEKMOVANJE Z MALOKALL BRSKO PUSKO, LOVCI PA BODO PRESENETILI Z NOVOSTJO V STRELJANJU NA LETEČEGA MERJASCA.

Slovenski kulturni praznik, celjski kulturni škandal

Vsa slovenska kulturna javnost je ob svojem prazniku počastila spomin na Prešernovo smrt. Le Celje je ostalo — če ne štejemo standardnih solskih proslav in sprejema vidnejših družbenih in kulturnih delavcev pri predsedniku občine — ravnodušno! Ker bomo v prihodnji številki skušali obširneje osvetliti vzroke tega kulturnega škandala, se tokrat samo pridružujemo upravičenemu razočaranju številnih kulturnih delavcev, ki jim je naša »vzorno« zamotana kulturna politika onemogočila iniciativo.

Zalostnega dejstva, da se pristojnim institucijam v Celju ni zdelo vredno (ali pa morda niso sposobne) prirediti vsaj tradicionalne proslave, ni mogoče z ničemer opravičiti! Ob tem se nam vsiljuje pomisleki, da je celjski kulturni škandal pač po vsej priliki izraz konkretnih kulturnih razmer, slabega posluha in razumevanja, pomanjkanja takta in še vrste podobnih atributov, ki dajejo naši tako imenovani duhovni fiziognomiji specifično obeležje celo v širših merilih.

ZORAN POLIČ V CELJU

Celjska delavska univerza je povabila zveznega sekretarja za proračun in organizacijo uprave Zorana Poliča, da bi predaval v okviru torkove tribune. Tovariš Polič je povabil sprejel in bo tako predaval v torek, 16. tega meseca ob 19.30 v Narodnem domu o poglobljenih pravicah samoupravljalcev, investicijski in kreditni ter bančni problematiki. Predavanje bo posebej zanimivo za gospodarstvenike, ki bodo lahko dobili tudi odgovore na postavljena vprašanja.

Zaradi velikega zanimanja za predavanje prosi prireditelj vse udeležence, da že predčasno zasedejo svoja mesta.

VREME

Ves čas nestalno s pogostimi padavinami, zlasti okrog 14., 17. in 18. februarja. V jasnih nočeh oster mraz. Nekako od 28. februarja dalje lepo vreme z mrazom ponoči.

BO POMLAD V NARAVI IN ODJUGA V NOVEM PENZIJSKEM SISTEMU PRINESLA VEDREJSE OBRAZE? ALI PA BODO POGLEDI (KOT NA NASI SLIKI) SE NAPREJ ZAMISLJENI IN ZASKRBLJENI? NE VSI, A MNOGI TISTI, KI IMAJO MINIMALNE POKOJNINE, IMAJO MINIMALNO UPANJE NA BOLJSI ŽIVLJENJSKI STANDARD. TAKO VSAJ JE MED DRUGIM IZZVENELO RAZGOVOR V NASI DARNASNI STEVILKI. NA 2. STRANI

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV ŽALEC

MEZDNA MISELNOST

OVIRA HITREJŠI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

Bistvena vsebina socialističnih družbenih odnosov je samoupravljanje delovnih ljudi. Boj za uveljavljanje in nadaljnji razvoj samoupravnega sistema je v sedanjem obdobju najvažnejša naloga komunistov.

Komunisti žalske občine so na svoji konferenci posvetili pretežni del razprave dosedanjim slabostim v sistemu samoupravljanja, pri čemer so menili, da bi morali preiti iz upravljanja oziroma vodenja v imenu delavcev v dejansko samoupravljanje. To bi mogli poglobljati z doslednejšim uveljavljanjem delitve po delu zlasti tam, kjer delitveni sistem ne izhaja iz dosežene stopnje razvoja, marveč utrjuje mezdna miselnost in ovira širši razmah samouprave. Dejavnost komunistov mora biti usmerjena v odpravljanje obstoječih anomalij, zavzemati pa se bo morala tudi za izboljšanje kadrovske strukture v delovnih organizacijah.

Ker je tudi za žalsko občino značilno nesorazmerje med gospodarstvom in družbenimi službami, se bo treba zavzemati za njihov enakopravni položaj in z ustreznimi kriteriji urediti vprašanje financiranja.

Prav tako bo v prihodnjem obdobju treba posvetiti vso skrb družbenemu in osebnemu standardu občanov, kar bo mogoče doseči z boljšimi tehnološkimi postopki v proizvodnji in povečanjem osebnih dohodkov zaposlenih; dalje skrb zaposleni ženi in vprašanje mladine.

IZ LETA V LETO PO BLATU, DEZJU IN SNEGU NA DELO

Njegovih 328.848 km za penzijo

NA LISTINI, KI POTRjuje, DA IMA ALOJZ HLASTAN, ROJEN 16. 4. 1905. LETA V KOPRIVNICI PRI BRESTANCI, SEDAJ STANUJOČ V GRADIŠČU 2 NAD PODSREDO, PRAVICO NA POKOJNINO, NE PIŠE, DA JE TA ISTI ALOJZ HLASTAN VEC KOT ENAINTRIDESET LET HODIL IZ GRADIŠČA V SENOVSKI RUDNIK NA DELO PES. REPORTAZA NA 6. STRANI

TEMA ZA STARSE ● TEMA ZA STARSE ● TEMA ZA STARSE ● TEMA

KAKO VZGOJIMO ZLOČINCE

● Pred letom in pol je Celje pretresel zločin, ko je komaj polnoletni fant ubil svoje starše.

● Vsako leto verjetno umre določeno število otrok, ki so jih starši telesno poškodovali

pri kaznovanju na najbolj krut način.

● Za razmišljanje in premislek piše na to temo za naš tedenik predstojnik nevropsihiatrične bolnišnice v Vojniku dr. Miloš Ščelovič. — Stran 11

V ponedeljek so v Mozirju z vsemi častmi pokopali tamkajšnjega rojaka in zaslužnega borca ter družbenopolitičnega delavca JANKA VINCENCA-HARKOVA. Kako priljubljen je bil med domačini in zlasti še med številnimi borci NOB, je pokazala tudi udeležba, saj ga je na njegovi zadnji poti pospremlilo blizu 3 tisoč ljudi iz Mozirja, drugih krajev Zgornje Savinjske doline, Radelj ob Dravi, Maribora, Celja in drugod. Med udeleženci pogreba so bili tudi številni preživeli borci NOB, borci brigade »Miloša Zidanske« in nekateri znani partizanski komandanti, med njimi Jože BORSTNAR, Mitja RIBIČIČ, Boris ČIZMEK in Franc KOMEL.

Pogreba so se udeležile tudi številne delegacije ZB NOB, delovnih kolektivov, mladine in drugih družbeno-političnih organizacij iz mariborskega in celjskega okraja in Radelj ob Dravi, kjer je nazadnje živel. Na njegov grob je bilo položenih okrog 150 vencev.

JANKO VINCENC-HARKOV je umrl v 46. letu starosti in je bil preživeli borec Pohorskega bataljona. Borcem I. savinjskega bataljona se je pridružil junija 1942. V Pohorskem bataljonu je vodil drugi vod. Leta 1945 je šel na Koroško na snidenje s FRANCEM ROZMANOM-STANETOM. Takrat, ko je hodil na Koroško, je zaradi izdaje padel ves Pohorski bataljon.

HARKOV je sodeloval doma in vseh akcijah na Stajerskem in drugod in so ga poznali kot izredno pogumnega partizana. Pozneje je bil načelnik štaba brigade »Miloša Zidanske«, nato namestnik komandanta, nazadnje komandant. HARKOV je bil rezervni major in nosilec številnih visokih vojaških odlikovanj. Do svoje prezgodnje smrti je bil podpredsednik občinske skupščine in predsednik občinskega združenja borcev NOV Radlje ob Dravi.

Njegovi soborci in prijatelji se ga spominjajo kot tihega, skromnega in mirnega tovariša in neustrašnega partizana, kakršen bo vsem ostal v trajnem spominu.

-er

ŠE VEDNO SMO ČRNOGLEDI

Leto 1965 je prineslo upokojencem novi pokojninski zakon – ali temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju kot se uradno imenuje. Razprave in priprave, dolge tri leta, so zdaj končane in prvega januarja je zakon stopil v veljavo. Ljudje so sedli za mize, se zatopili v zapletene formulacije členov in tolmačenj in zdaj ni upokojenca, ki ne bi želel izračunati, kolikšen kos kruha mu je odmeril novi penzijski sistem.

Na vprašanje, ali bo novi pokojninski sistem bistveno vplival na standard upokojencev in na druga aktualna vprašanja odgovarjajo v današnjem razgovoru dr. Aleksander Hrašovec in tovarišica Rakunova z zavoda za socialno zavarovanje, Anton Erjavec, načelnik oddelka za družbene službe celjske občinske skupščine, tovariš Gašperič in Kralj iz društva upokojencev ter Anton Kramer, upokojenec iz Celja.

KATERE SO TISTE NOVOSTI TEMELJNEGA ZAKONA O POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU, KI BI JIH BILO TREBA POSEBEJ POUDARITI?

TOVE ERJAVEC: Po mojem mnenju je ena dobrih lastnosti tega zakona predvsem ta, da omogoča republikam, da sproti in na podlagi lastnih razmer popravljajo pokojnine v skladu z naraščanjem življenjskih stroškov. Vse valorizacije doslej so namreč temeljile na zveznih povprečjih.

Dr. HRAŠOVEC: Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju prepriča republikam, da določanje minimalnih pokojnin. Naše časopisje je z navdušenjem zapisalo, da bo v Sloveniji minimalna pokojnina 25 tisoč dinarjev. Vendar so ponavadi izpustili pojasnilo, da je tak znesek predviden le za tiste upokojence, ki imajo 40 let delovne dobe. Vrstveni dodatek – to je znesek, ki predstavlja razliko med pokojnino, ki upokojencu pripada po zakonu in med minimalno pokojnino, ki jo je določila republiška skupščina skupnosti socialnega zavarovanja, se namreč odmerja po več kriterijih: delovna doba, lastno premoženje zavarovanca in celo dohodki vseh, z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu živčih članov. Čeprav se ni določil znesek tega minimalnega dohodka na enega družinskega člana, pa vendar predvidevamo, da ne bo veliko družin, kjer bi bilo povprečje dohodkov nižje od določenega zneska. Kaže torej, da bodo vrstveni dodatek lahko dobili predvsem upokojenci, ki živijo sami.

TOVARIŠICA RAKUNOVA: Tako torej predvidevamo, da bodo pokojnine z vrstvenim dodatkom znašale pri 40 letih delovne dobe okrog 25.500 dinarjev, pri 35 letih 22.500, nato pa se bo razlika za vsako leto nižje pokojninske dobe zmanjšala. Najnižja pokojnina pri osebnih upokojencih bi torej bila 18 tisoč dinarjev, pri družinskih upokojencih pa 16 tisoč dinarjev – če so bili dohodki nizki in če je imel zavarovavec 20 let dobe.

ALI PREDSTAVLJAJO MINIMALNE POKOJNINE TUDI DEJANSKI EKSISTENČNI MINIMUM?

TOVARIŠ KRALJ: Verjetno bo to vprašanje mnogo bolj aktualno za tiste družine, kjer živi več ljudi z eno samo majhno pokojnino. Poglejmo na primer tiste zakone, kjer žene niso imele priložnosti, da bi se bile zaposlile. Včasih za ženske enostavno ni bilo delovnih mest. V takih primerih bosta upokojenca z nizko pokojnino zelo težko shajala.

Podobnega mnenja kot tovariš Kralj so bili tudi ostali udeleženci našega razgovora. Poudarjali so, da so nizke pokojnine glavni razlog za to, da se upokojenci še dodatno zaposlujejo. Zato smo zastavili vprašanje:

ALI MENITE, DA JE DODATNO ZAPOSLOVANJE UPOKOJENCEV NUJNOST?

TOV. GAŠPARIČ: Praksa nam je pokazala, da se je dodatno zaposlil doslej skoraj vsak upokojenec. Večino so v to prav gotovo prisilile nizke pokojnine. Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju pa je določil, da od 1. marca naprej mnogi

upokojenci, ki so zaposleni, ne bodo prejeli pokojnine. Ta odločitev bo prizadela marsikatero upokojenčev družino.

Dr. HRAŠOVEC: Po sedanjih tolmačenjih zakona se sme upokojenec, ki je izpolnil polno delovno dobo, še zaposliti, ali opravljati kakršno koli dejavnost. Polna doba pa vemo, da je za moške 40, za ženske 35 let, za udeležence NOV pred 9. 9. 1943. 35 let in za ženske udeležence narodnoosvobodilne borbe pred tem datumom 30 let delovne dobe. Te štiri kategorije upokojencev se torej še smejo dodatno zaposliti. Tisti pa, ki te polne dobe nimajo, bodo z zaposlitvijo, pa naj gre to za polno ali nepolno – izgubili pravico do pokojnine. Po teh določilih bi na primer upokojeni profesor s 35 leti delovne dobe izgubil pravico do pokojnine, pa tudi če opravlja na neki šoli samo dve honorarni uri!

TOV. GAŠPARIČ: Če upoštevamo to, da je v Celju v honorarnem delovnem razmerju vsaj 80 odstotkov upokojencev, bo ta odločitev nedvomno »množičen« udarec. Staro upokojenci – in večina naših upokojencev se je po starem pokojninskem zakonu upokojila s 35. oziroma s 30. leti delovne dobe – je torej spet prizadeta.

Dodatno zaposlovanje upokojencev je – predvsem če ga obravnavamo s stališča njihovega standarda nedvomno problem. Hkrati pa gre pri tem za dragoceno delovno iniciativo ljudi, ki lahko, kljub temu da so upokojeni, s svojim delom vendarle vplivajo na družbeni bruto proizvod. Verjetno bi kazalo razmisliti o tem, kako to pripraviljenost uporabiti. Upokojenci so ponavadi ljudje z bogatimi delovnimi izkušnjami; le-te pa potrebujejo v vsaki delovni organizaciji.

KDO BO SKRBELE ZA TISTE UPOKOJENCE, KI BODO IMELI PRENIZKE POKOJNINE – PA JIM PREDPISI ALI PA NJIHOVO ZDRAVSTVENO STANJE NE BO DOVOLJEVALO, DA BI SE ŠE ZAPOSILILI?

TOVE ERJAVEC: Čeprav mislim, da bi na večino upokojencev zelo negativno vplivalo, če bi morali dobivati podporo iz socialnih skladov, pa vendarle menim, da bo treba računati tudi s tem – seveda tam, kjer imajo v družinah zelo nizek povprečni dohodek. Pričakujemo pa, da bo v prihodnje ljudi s tako majhnimi prejemki čedalje manj.

ALI BODO POKOJNINE KDAJ UJELE »DINAMIKO« NARAŠČANJA CEN?

Dr. HRAŠOVEC: Prilagojevanje pokojnin zvišanju življenjskih stroškov je bistvena in nedvomno ena najpomembnejših novosti novega zakona. Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja mora namreč vsako leto ugotavljati naraščanje življenjskih stroškov. Če so le-ti narasli za več kot tri odstotke, je valorizacija obvezna – pokojnine je treba torej prilagoditi temu zvišanju. Druga valorizacija pa je prilagajanje pokojnin dvigu splošnega življenjskega standarda. Neobvezno vsako leto, obvezno pa vsakih pet let je skupščina jugoslovanske skupnosti socialnega zavarovanja dolžna razpravljati o dvigu življenjskega standarda v deželi in temu primerno zvišati tudi pokojnine.

ALI BO TOREJ NOV POKOJNINSKI SISTEM BISTVENO VPLIVAL NA STANDARD UPOKOJENCEV?

TOVE ERJAVEC: Mislim, da bistveno ne bo vplival. Menim pa, da je največje dobro novega sistema valorizacija in pa tisto, kar sem omenil že prej – da je republiki prepuščena možnost, da formirajo pokojnine v skladu z republiški razmerami.

Dr. HRAŠOVEC: Sistem je prinesel bistveno izboljšanje predvsem za tiste upokojence, ki bodo še šli v pokoj, za staroupokojence pa, ki so od zakona več pričakovali, kaj posebno boljšega ni določil.

TOV. GAŠPARIČ: Novi pokojninski sistem ni prinesel izenačenja. Ni prav, da ljudje, ki so bili po tedaj veljavnih predpisih upokojeni s 35. oziroma 30. leti delovne dobe – nimajo pravice do polne pokojnine. Upoštevati bi bilo treba namreč tudi to, da je med njimi veliko takih, ki so delali po deset in dvanajst ur dnevno.

TOV. RAKUNOVA: Izenačenja, ki smo ga pričakovali, torej ne bo že glede na to, ker so prevedbe različne. Glede zvišanja pokojnin pa tole: upokojenci, ki so šli v pokoj pred 1958. letom, bodo drugače prevedeni. Njim se bo pokojnina zvišala za okrog 30 odstotkov, tistim, ki so se upokojili v obdobju od 1958. do 1961. leta, se bodo pokojnine zvišale za okrog 18 odstotkov, kritično pa bo za vse one, ki so bili upokojeni v razdobju po letu 1961 do 1962. Dohodki le-teh bodo sicer valorizirani, toda ker so bili takrat razmeroma nizki prejemki, bodo nizke tudi pokojnine.

TOV. KRALJ: Tudi jaz menim, da je novi pokojninski sistem prizadel staroupokojence. Upoštevati bi namreč morali to, da so bili le-ti upokojeni po grupah, danes pa ljudi upokojujejo po dohodkih. In tako se primeri, da ima nekdo, ki je bil upokojen po starem sistemu, pa ima sicer srednjo izobrazbo, nižjo pokojnino kot nekvalificiran delavec, ki je bil upokojen glede na osebne dohodke.

TOV. KRAMER: Rad bi poudaril to, da so upokojenci vznemirjeni zaradi določil o dodatnih zaposlitvah upokojencev s 35. leti delovne dobe. Gre torej spet za razlikovanje med upokojenci s 35. leti delovne dobe in s štiridesetimi. Prvi so namreč prikrajšani že po tem, da ne bodo imeli polne pokojnine – pa čeprav so bili upokojeni po veljavnem zakonu.

Dr. HRAŠOVEC: Menim, da je ena bistvenih hib tega zakona, da je vrsto pravic dal samo tistim, ki so bili na dan uveljavitve zakona aktivni zavarovanci – da so bili torej v službi. Tudi to, da lahko nekatere

pravice za nazaj uveljavljajo samo tisti, ki so jih uveljavili že prej, se mi zdi slabo. Verjetno bi bilo prav, če bi zakon priznal polno pokojnino vsem, ki so bili polno upokojeni po takrat veljavnih predpisih.

ALI BI DOM UPOKOJENCEV PRISPEVAL K REŠITVI VSAJ NEKATERIH PROBLEMOV UPOKOJENCEV?

TOV. GAŠPARIČ: O stanovanjskem domu upokojencev v Celju govorimo že od 1959. leta, ko je anketa med upokojenci pokazala, kako zelo Celje potrebuje dom, kjer bi se lahko nastanili predvsem stari samci – morda tudi osamljeni zakonci in pa ljudje, potrebni posebne nege. Dom je v sedemletnem načrtu razvoja celjske komune sicer predviden, vendar smo se tudi tu ustavili pred problemom sredstev.

TOVE ERJAVEC: Glede doma upokojencev je treba razčistiti predvsem dvoje: kdo bo tak dom koristil in kako ga bomo vzdrževali. Važno je tudi to, da vemo, kakšna bo ekonomska cena življenja v domu, ki naj ne bi postal zavetišče socialno ogroženih ljudi.

O stanovanjskem domu upokojencev so se naši gostje zelo razgovorili. Občutek imamo, da smo ob tej priložnosti celo razčistili, kakšen naj bi dom bil in kakšne funkcije naj bi opravljal. Predvsem je treba poudariti, da gre za stanovanjski dom, kjer pa bi stanovalci – če bi to želeli lahko koristili tudi usluge kuhinje, pralnice, šivalnice, čistilnice itd. Tako bi se torej v domu zbrali ljudje, ki bi v njem samo stanovali – gospodinjili bi si sami – in pa tisti, ki bi koristili tudi ostale usluge te ustanove. Dom pa naj bi bil tudi zavetišče za tiste upokojence, ki so potrebni posebne nege (bolni, onemogli itd.). Zanje bi skrbelo strokovno osebje in v domu bi dobili vse, kar potrebujejo. Lokacija je odobrena: dom naj bi stal v bližini Ipavčeve ulice in ceste na Ostrožno, letos bodo izdelali tudi načrte in kot vse kaže, res ni razlogov za to, da leta 1970 dom upokojencev ne bi bil pod streho.

Ko objavljamo razgovor o problemih upokojencev, smo pravzaprav v zadregi. Toliko misli, pobud in predlogov je ostalo na magnetofonskem traku! Morda jih bomo uporabili kdaj drugič, kajti odmerjen prostor nam danes tega ne dovoljuje.

Za konec pa samo še pojasnilo tistim, ki vprašujejo, kdaj bo zavod za socialno zavarovanje končal s prevedbo pokojnin. Računajo, da bo to delo opravljeno do konca meseca maja.

I. BURNIK

Udeleženci našega razgovora: tov. Erjavec, Dr. Hrašovec, tov. Rakunova, tov. Kralj, tov. Kramer in tov. Gašperič.

Vznemirljive cene

Kljub prijetnim vtisom, ki jih dobi občan ob pogledu na dokaj lepo založene izložbe, letijo na trgovino ostre kritike.

Kako pa je ob tem tistim, ki odgovarjajo v maloprodajnih trgovinah, v trgovskih podjetjih? Včasih je morda celo nerodno opravičiti različna stanja? Direktor trgovske ga podjetja »Jelša« v Šmarju, Miloš KLAJNSEK se je nekoliko sramežljivo nasmehnil, ko smo ga vprašali, kaj v njihovih trgovinah najbolj vznemirja občane?

— Cene! Kaj pa drugega? Vznemirjajo jih različne cene. Veste, ne moremo nabaviti blago neposredno pri proizvajalcu. Zeleni bi celo neposredno od kmetovalcev, zlasti jajca, pa ne dobimo dovoljenja. V poslovalnicah so včasih različne cene za enake artikle, seveda, toda to je odvisno od tega, kje je poslovalnica nabavila blago.

— Vi podpisujete navodila, okrožnice v podjetju in tako sprožite veržno reakcijo tja do potrošnika; vas je kdaj srce zabolelo?

— Se ni tako dolgo. Težko sem podpisal okrožnico o 10 odstotnem zvišanju cen za premog. So pa tudi veseli trenutki, ko podpisujem dokumente za širitev naše trgovske mreže, zlasti za urejevanje blagovnice v Rog. Slatini, ki je že pod streho, in priprave za trgovski paviljon v Podčetrtku. Promet narašča, potrošniki so bolj zadovoljni.

— Kako pa pri svojem delu čutite dejavnost občinske skupščine?

— Prijetno, če pogledam po Šmarju. Kraj se je polepšal, dosti je novega. Razjezi pa me, če odvijem vodovodno pipo.

— Večkrat govorimo o sosedskih odnosih med občinami, o solidarnem reševanju skupnih nalog. Kaj svetujete?

— Zdi se mi, da bo potrebno pre-sneto trezno delo. Sodelovanje je nujnost.

— Smarska občina je soustanovitelj CT. In vaše mnenje?

— Edino pravilno. Občina, ki ne čuti povezanosti za medsebojno obveščanje javnosti na celjskem območju, ne čuti stvarnosti. Interesi ljudi so široki in želijo vedeti, kaj se dogaja še pri sosedih.

VOLITVE — PRVA NALOGA

Občinska volivna komisija v Šmarju pri Jelšah je za 37 izpraznjenih mest v občinski skupščini zabeležila do sobote že 129 predlaganih kandidatov. Niso redki kraji ali delovne organizacije, kjer imajo za eno volilno enoto tudi po 7 kandidatov.

V Rogaški Slatini so za dve volilni enoti predlagali kar pet družbeno aktivnih žensk.

Vsekakor pa ni povsem pravilen postopek v nekaterih gospodarskih organizacijah, kjer v ožjih krogih pretresajo izbiro kandidatov in gre do na manjše število predlogov.

POZIVLJENA AKTIVNOST SZDL V ROGAŠKI SLATINI

Pred nedavnim so v Rogaški Slatini sklicali vse tri OO SZDL s področja krajevine skupnosti. Sestali so se z namenom, da izvolijo skupen koordinacijski odbor, ker se v delu dopolnjujejo, tako predvsem pri pripravah proslav, predavanjih, komunalni dejavnosti v sodelovanju s krajevno skupnostjo itd. Vsi pa so bili mnenja, da ena sama osnovna organizacija ne bi bila kos področju, na katerem je okrog 450 volivcev.

Pred nedavnim so v Rogaški Slatini sklicali vse tri OO SZDL s področja krajevine skupnosti. Sestali so se z namenom, da izvolijo skupen koordinacijski odbor, ker se v delu dopolnjujejo, tako predvsem pri pripravah proslav, predavanjih, komunalni dejavnosti v sodelovanju s krajevno skupnostjo itd. Vsi pa so bili mnenja, da ena sama osnovna organizacija ne bi bila kos področju, na katerem je okrog 450 volivcev.

SEMINAR REZERVISTOV

Rezervni oficirji in podoficirji iz Rogaške Slatine so se pred nedavnim zbrali na tridnevni seminar. Okrog 55 jih je z zanimanjem sledilo predavanjem polkovnika Avgušta Travnarja iz Celja. Obravnavali so ojačano pešadijsko četo v napadu. Vsi udeleženci so imeli specialke, poleg tega pa poznajo svoj te-

ren, zato se je zadnji dan razvila živahna debata na terenu, kamor so odšli, da bi praktično določili mesta in premike posameznih enot. Tovarš Travnar je bil s seminarjem zelo zadovoljen, saj aktivnost rezervnih starešin kaže veliko obrambno sposobnost naših ljudi.

L. J.

Gozdno delo mehanizirano

Gozdno gospodarstvo Nazarje je v zadnjih letih doseglo viden napredek pri uvajanju mehanizacije dela. Večino ročnih del so zamenjale motorne žage in druga gozdna mehanizacija. Ni nujno poudarjati, da se je povečala storilnost, prav tako pa je boljša kakovost dela.

Mehanizirano gozdno delo pa spreminja tudi kvalifikacijsko strukturo gozdnih delavcev. Tako gozdno gospodarstvo Nazarje že četrto leto prireja strokovne tečaje za motožagarje, strojnike motornih vitlov in traktoriste traktorjev-goseničarjev. Letos bodo štirje 10-dnevni tečaji in sicer v Gornjem gradu, Lučah, Ljubnem ob Savinji in v Velnju. Doslej se je prijavilo že 150 gozdnih delavcev, od tega kar 60 gozdnih posestnikov-kooperantov. Na teh tečajih si bodo delavci pridobili polkvalifikacijo ter širše obzarije, saj bodo v tečaju zajeli tudi vprašanje družbene ureditve, delavskega samoupravljanja, organizacije podjetja in podobno.

Motorna žaga s predirljivim krikom moti gozdno tišino in orjak že zgrmi na tla. Delavci v čeladah v kratkem času razrežejo orjaška debela.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

UKINJEN GOZDNI SKLAD

Skupščina občine Mozirje je na svoji nedavni seji razpravljala o potrditvi statutov krajevnih skupnosti in še nekaterih vprašanih s področja gozdarstva in zdravstva.

Oba zbora občinske skupščine sta potrdila statute osmih krajevnih skupnosti, ki so jih pred nedavnim ustanovili na območju občine. Posebna podkomisija za pripravo statuta je dobila s terena nekaj pripomb in dopolnil, ki jih je tudi sprejela.

V razpravi so menili, da bo potrebna sistematična pomoč s strani posameznih organov skupščine. Nekateri sveti krajevnih skupnosti so tudi že začeli sestavljati delovne hkrati nakazujejo tudi možnosti za financiranje raznih akcij. Menili so, dalje, da je treba določena namenska sredstva iz cestnega sklada in komunalnega sklada čimprej prenesti na krajevne skupnosti, da se bo-

do lahko pravočasno lotile letošnjih del.

Oba zbora skupščine sta sprejela tudi sklep, da se z 31. 1. 1965 ukine medobčinski gozdni sklad, ker ni potrebe po nadaljnjem obstoju. Z območja mozirske občine je bilo v ta sklad vplačanih letno blizu 40 milijonov dinarjev. Večji del teh sredstev je bil nato vrnjen za investicijske naložbe v gozdarstvu na območju občine.

Skupščina je sprejela še sklep o tem, da bi zavod za zdravstveno varstvo Celje opravljal funkcijo zdravstvenega centra na območju mozirske občine. To so narekovale potrebe po bolj strokovnem obravnavanju zdravstvene problematike v občini.

—er

PROGRAM DELA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Sodelovanje občanov

Med najpomembnejšimi letošnjimi nalogami izgradnja novega mostu v Rečici ob Savinji. Prebivalci bodo prispevali les v vrednosti 3 milijone dinarjev.

Nedavno izvoljeni svet krajevine skupnosti REČICA OB SAVINJI si je za letošnje leto že krepko zastavil delo. Program vsebuje naloge s področja komunalne dejavnosti, otroškega varstva, šolstva in preskrbe prebivalstva. Posebno skrb bodo posvetili urejanju komunalnih problemov kot so občinske ceste, javna razsvetljava, pokopališče, čistoča kraja. Zavzeli se bodo tudi za postopno uvajanje turizma v njihov kraj. Nujno potrebna je tudi adaptacija šole. Med najpomembnejše naloge v tem letu pa sodi izgradnja novega mostu preko Savinje in Spodnji Rečici, ki ga je odnesla lanskoletna povodenj. Prebivalci sami bodo prispevali les v vrednosti nad 3 milijone dinarjev. Računajo tudi na pomoč občinske skupščine, gozdnega gospodarstva in LIN Nazarje.

Pri reševanju vseh krajevnih problemov bodo skušali čimbolj pritegniti k sodelovanju tudi prebivalce same.

Svet krajevine skupnosti bo posvetil posebno pozornost tudi stikom z volilci. Poleg zbora volilcev, ki jih bo v tem letu sklicala občinska skupščina, bo svet sklical zbor volilcev, na katerih bodo razpravljali o lokalni problematiki z območja krajevine skupnosti.

Za pomoč pri delu je svet imenoval tudi pomožne organe.

—er

Z OBČNEGA ZBORA RIBISKE DRUŽINE

RIBOLOV ELEMENT TURIZMA

Letošnji občni zbor ribiške družine v Mozirju, ki je v zadnjih letih postala pomembna član turističnih prizadevanj v Zgornji Savinjski dolini, je sovpadal z 10-letnico obstoja družine.

Področje voda, s katerimi upravlja družina, je zanimivo zaradi rabih vrst. Savinja, Dreta in Ljubija s pritoki so bogate na postrvih, lipanih, klenih in mrenah ter znane zaradi sušca. Skupno področje meri v dolžino 44,52 km, po površini pa zajema dobrih 70 hektarjev vode.

Ljubijo jo družina nekaj let imela za naravno gojitveno vodo, toda številne vodne stihije so bile toliko uničujoče za ribji zarod, da so lani znova spremenili v lovno področje, ki pa ga uporabljajo zgolj za turiste. Vaje vlagajo merske sarenke, katerih odlov turistice privlači.

Družina ima okrog 70 članov. Po katastrofskih izračunih pa imajo 1.406 ali okrog 20 dovoljenih lovnih dni na enega člana letno. V dokaj nezavidljivem položaju je članstvo v letošnjem letu, saj bi moralo zbrati skupaj nekaj nad 2 milijona sredstev za vplačilo za letno ribolovno dovolilnico. To pomeni okrog 31 tisoč na člana, kar je vsekakor preveč.

Prav zato so na občnem zboru razpravljali o številnih akcijah, ki jim bodo prinesle finančni uspeh, da bi prispevek zmanjšali. Tako bodo številne potoke spremenili v gojitvene vode, sodelovali bodo pri gradnji jezov in pragov ter še v večji meri kot doslej privabljali ribiče-turiste.

V lanskem letu je družina izdala 77 lovnih dovolilnic, 67 inozemskim turistom.

Leto 1964 v pogledu odlova ni bilo preveč bogato. 1538 kosov s skupno težo 535 kilogramov. (Prednjačji lipanj, postrvi, kleni, mrene in sulci).

V zadnjih dveh letih je družina vložila v vode čez 200 tisoč zaroda postrvi in 36 tisoč mladice, 15.500 zaroda lipanov in 12.500 mladice ter 35 sulcev.

Na občnem zboru so ugotovili, da je krivolova še vedno dosti, največ v Dreti, v gornjem toku Ljubije in Savinje. Za čuvajska služba ni najuspešnejša, saj opravlja to delo le en čuvaj (v sezoni dva!).

Eden izmed važnih sklepov zbora je bil, da morajo v bodoče posvetiti vsi skrb mladinski sekciji, ki bi ob večji pomoči starejših lahko postala vzorna.

IZ LETA V LETO PO BLATU, DEŽJU IN SNEGU NA DELO

NJEGOVIH 328.848 km ZA PENZIJO

Tistega dne, ko smo po kolovozu rinili iz Podsrede v hrib, na katerem je zaselek Gradišče, se nam je še sonce upiralo v prsa. Pri podstreškem gasilskem domu smo zavili mimo kapel, ki so redko raztresene po hribu, kot je bil redek »blagoslov«, ki so ga imeli razen birtov ljudje, ko so plezali mimo njih.

Planota, na kateri se stiskajo štiri hiše, je bila še odeta v sneg, ki je nevidno izginjal v dolino, po kateri je razvlečena Podsreda. V mislih sem še vedno ponavljal vprašanja, ki bi jih naj postavil Alojzu Hlastanu ob srečanju. Iz hiše, h kateri smo prišli, je bilo slišati glasno govorico. Torej je bila prva bojazen, da jih ni doma, mimo. Na pragu se je pojavila žena z nožem v roki. Vsekakor ne ljub sprejem, ki se je pa kmalu razjasnil. Imeli so koline. Dobrodošli dragi gostje, bi morda nekdo vzklinal, toda hiša Alojza Hlastana je za streljaj nižje, nam je radovoljno povedala gospodinja z zavihanimi rokavi in nožem ter si verjetno oddahnila.

Okrog hiše, stisnjene v breg, so se podile kokoši. Drva, ki so bila lepo zložena ob stenah, so jo obdajale z domačnostjo. Na pragu nas je pričakala Francka, Alojzjeva žena. Kmalu smo sedeli v pri-

jetni sobici ob pomenku, pri katerem ni sodeloval edino Alojz, ki je malo pred nami odšel nekam med hribe nakupovat prašiča. V tem trenutku mi je bil še najbližji sneg na Kilamandžaru, ki sem ga videl nekoč na neki fotografiji. Adijo reportaža, adijo človekovi občutki, ko je bil zakonit do vratu v senovelskem rudniku.

Skozi okno sem zrl na cesto, ki se je prikradla izmed hiš in viju-gala po pobočju ter se nato na drugi strani izgubljala, cesta, po kateri je enaintrideset let sem ter tja hodil Alojz na delo v rudnik.

»Ni bilo celih enaintrideset let, ker se je po štiridesetih letih življenja naučil voziti kolo,« je, kakor da bi uganila moje misli, povedala njegova žena. »Neko leto so jih na delo vozili nekaj mesecev z avtomobilom, torej moramo tudi to odšteti. Drugače je pa Alojz peš-čič.«

Iz leta v leto se je spuščal po pobočju, malo pred Podsredo prečkal potok in se zagrizel v to isto cesto. Približno osemnajst kilometrov daleč. Žena je vstajala že kmalu po polnoči, da mu je pripravila zajtrk pred odhodom na delo. Malo pred drugo uro je odrinil in se vračal zvečer.

»Sel je, četudi je bil sneg, dež ali karkoli. Spominjam se, da sem nekoč zaspala. Takrat je »vsekal«

Alojz se tudi po dvajsetih letih ni izpremenil, p. snetek levo. Žena Francka ima veliko veselje s kurami, ki jih je po no. okrog domačije.

plavega. Drugače je pa nerad zamujal. Tudi bolehal ni. Bil pa je slab. Večkrat mi je prinesel hrano, ki sem mu jo pripravila, nazaj. Od utrujenosti mu ni teknila. Popravljal se je šele sedaj, po upokojitvi, nam je pripovedovala žena Francka in kazala fotografije.

Hodil je dan za dnem, teden za tednom. Razlika je bila edino v času odhoda. En teden malo pred drugo uro zjutraj, nato en teden malo pred deseto dopoldne in en teden pred deseto zvečer. Pri tem je zanimivo, da ga v stari Jugoslaviji niso vzeli k vojakom, ker je imel nekaj na pljučih. Tisto nekaj mu ni nikoli delalo težav, niti v času, ko je bil v Kozjanskem odredu.

»Prva leta, ko sva se vzela, mi je bilo čez dan strašno hudo. Tisto prekleto pričakovanje, ki se ga ne moreš privaditi. Kar pomnim, je samo nekajkrat v teh letih izostal. Nekega dne ga ni bilo, ko je padel s kolesom in se pobil, takrat sem tekla v dolino k njegovemu tovarišu, s katerim sta hodila skupaj

na šiht in pa nekoč, ko ga je zasulo. K sreči je ostal živ kljub temu, da je bil zasut do pasu. Nihče ne ve, s kakšno težavo sem pričakovala njegovo upokojitev, dne, ko mu ne bo treba vstati ob pol dveh, ko bova cel dan skupaj. Skupaj iz dneva v dan.«

Njuna skromna domačija je polna življenja. Polna sonca, ki se ves dan upira vanjo. Svojo mladost, kot pravi žena Francka, uživata šele sedaj. Redita nekaj kur, vsako leto zakoljeta prašička in motrita v dolino ljudi, ki nenehno vrve po njej. Alojz zgrabi pri kmetih še tu in tam za kramp ali motiko, bolj iz dolgega časa kot iz potrebe, kljub temu, da 23.500 dinarjev pokojnine tudi ni kdovekaj in se nerad spominja ur, ki jih je preživel na cesti domov ali v službo. Njegov svetel, veseljaški obraz ne razkriva tistih tristo tisoč kilometrov, ki jih je prehodil v teh letih, razkriva za prešernost, ki je je nič koliko med našimi hribi.

J. Sever

SAMOUUPRAVNA OBLIKA

RAZPRAVA NAJ BI OB DOSEDANJH IZKUŠNJAH ZAČRTALA JASNO ORIENTACIJO DELOVANJA TEH POMEMBNIH DRUŽBENIH ORGANIZMOV

Od 15. do 21. tega meseca bo v Velenju republiško posvetovanje o družbenih centrih, ki ga prireja republiški svet zveze kulturno prosvetnih organizacij. Kot izhodišče za razpravo bo služila doslej edina analiza, ki jo je s tem v zvezi za okrajno področje naredila komisija za politično in idejno vzgojno delo okrajnega odbora SZDL v Celju. Posredujemo nekaj najvažnejših ugotovitev.

DVA POJMA

Doslej sta se v vseh razpravah, posvečenih družbenim centrom, uveljavila dva pojma: klub in družbeni center. Že na pogled je jasno, da nista identična. Medtem ko pomeni družbeni center središče nekega naselja, je klub lahko kvečjemu njegov sestavni del. Ta vsebinski razloček opredeljuje dejansko tudi dvojje dokaj različnih dejavnosti: družbeni center pomeni družbeno politično in kulturno delovanje kakor družabno življenje nekega kraja, vtem ko naj bi klubi razvijali zlasti kulturno prosvetno dejavnost.

IZ KAKŠNIH POBUD SE SESTAJAJO LJUDJE?

Komisija je v analizi skušala predvsem ugotoviti, iz kakšnih pobud se ljudje v posameznih krajih sestajajo oziroma dogovarjajo. Težnje, najsi izhajajo iz obravnave splošnih vprašanj ali družabnosti, imajo vsekakor globlje obeležje in jih je v nekem smislu pojmovati kot obliko samoupravljanja občanov v določenem kraju. Ob tem ne gre zgolj za formalno vprašanje »novih« oblik dela, marveč za to, kako je razvita splošna komunikativnost in še posebej, kakšne so njene mate-

rialne možnosti. Ta vprašanja pa so pomembna za organizacije SZDL.

Podrobnejši podatki dalje kažejo, da privablja ljudi v družbene centre v osmih občinah televizor, v štirih razgovori občanov, v treh razne prireditve, v dveh predavanjih, v eni občini razstave itd. Materialna plat, v katero je šteti v prvi vrsti prostore in tehnično opremo, za razvoj družbenih centrov ni najbolj ugodna. V okraju je 209 krajevnih organizacij SZDL (ki v osmih občinah ustanavljajo družbene centre), od katerih jih ima dobra polovica lastne prostore! Istočasno imamo (za primerjavo) 136 gostinskih podjetij in obratov ter 254 zasebnih gostišč!

DELOVNI PROGRAMI

Na osnovi ankete zbrani podatki kažejo, da upravljajo družbene centre:

- ustanovitelji (SZDL in kulturno prosvetna društva),
- klubski odbori ali ustrezni organi klubov,
- vodje klubov.

Za programe pa so zadolženi:

- programski sveti,
- klubski odbori,
- kulturno prosvetna društva,
- vodje klubov (v dveh občinah nihče).

Vsepovsod je bilo doslej problematično vprašanje programiranja. V večini družbenih centrov oziroma klubov ni programov; zlasti ne tam, kjer so krajevne organizacije SZDL premalo aktivne. Tudi kulturna dejavnost je dokaj ozka; predavanja so šolska. Pri uspešnejšem programiranju bi bilo upoštevati sociološki in demografski vidik in strukturo prebivalstva. Programi naj bi zajeli razgovore z odborniki občinskih skupščin in člani samoupravnih organov krajevnih skupnosti, javne tribune, sestanke sekcij SZDL, občasno ali redno delovanje službe pravne pomoči poravnalnih svetov, različne kulturne prireditve, aktualna strokovna in politična predavanja, razvedrilo in zabavo itd.

ORGANIZACIJA IN METODE DELA

Med pomembnimi vprašanji, ki se porajajo ob formiranju družbenih centrov, so organizacijske oblike in metode dela. Doslej je skoraj povsod čutili pomanjkanje ustreznih strokovnih kadrov; mnogi, ki so obiskovali republiške klubske seminarje, so se zapopli drugje. Posebno vprašanje je tudi članarina oziroma vstopnina. Ta bi bila umestna kvečjemu za večje prireditve. V več primerih so klubi dostopni samo članom, kar onemogoča formiranje družbenih centrov. Kot organizacijsko vprašanje nastopajo metode dela izven klubskih prostorov (izleti in ekskurzije), sodelovanje občanov s podobnimi interesi (klubi študentov, poslancev odbornikov itd.). Ponekod se pojavljajo težnje po medklubskem sodelovanju, kar je pozitivno (izmenjava izkušenj), ne pa prenašanje specifičnosti dela.

Ob vsem tem bo seveda poglavitno važno rešiti osnovne probleme, ki ovirajo prehod klubov v družbene centre, predvsem vprašanje, kako organizirati uspešno samoupravljanje zainteresiranih organizacij in občanov v okviru centrov; kako izdelati ustrezne koncepte in zagotoviti dogovarjanje občanov na demokratični osnovi itd. K uspešnemu delu bodo gotovo v največji meri lahko pripomogle krajevne organizacije SZDL.

dhr

KOMU PRIPADA NARODNI DOM?

Tovariši uredniki!

Razgovor s tajnikom okrajne skupščine Celje, tovarišem Acijem Svetin, mi je vzbudil vrsto misli, ki bi vam jih rad posredoval.

Zdi se mi, da je še prezgodaj, da bi peli bilje ob preminulem celjskem okraju, prav tako pa se mi zdi, da je oporoka več ali manj odveč. Saj veste, da mislim s tem na zadnji odgovor intervjuja v 5. številki vašega lista, v katerem bralci zvezo za **najrealnejšo** uporabo narodnega doma. Ne glede na izročilo o »brezpogojni ohranitvi dragocene dvorane Narodnega doma... tudi za kulturne prireditve celjskega območja« (kar je — milo rečeno — dokajšnja nezaupnica celjski občinski skupščini glede poslaha za kulturne zahteve »celjskega območja«), se mi zdi to izročilo vendarle nekam odveč.

Ce okrajna skupščina ob svojem razpustu prepušča narodni dom občinski skupščini tak, kakršnega je prevzela — in ga (kljub objubam) v dvajsetih letih ni utegnila spraviti v nekdanji videz (kar so Nemci napravili v pičlih dveh letih — verjetno zato, ker se jim je zdelo to pomembno!) — potem bi bilo prav, da bi v svojem izročilu — če ga že mora dati — namenila to zgradbo namenu, zaradi katerega je bila postavljena.

Cas pred volitvami, ki se vse bolj bližajo, terjajo obračun in prav bi bilo, če bi v tem obračunu malce pogledali tudi na celjsko kulturo. Kaj smo storili za celjsko kulturo? Kaj je ostalo od objubljenega načrta za gradnjo glasbene šole, kaj je ostalo od objub gradnje kulturnega centra? Kaj je končno z načrti za kulturni center, ob katerega projektu smo se pred leti navduševali? Kako je mogoče, da je občinska skupščina dodelila lokacijo za gradnjo modne hiše prav sredi nekaj let pred tem določene lokacije za kulturni center? Ali je sploh še upati na gradnjo kulturnega centra v Celju? Ali smatramo, da smo spremeni- li nekdanjo podobo Celja že s tem, da smo tevtonske viteze na »Deutsches-Haus« zamenjali s triglavom in črkama »OF«? Ali je prav, da se dvajset let po revoluciji blesti v prvem planu večine celjskih razglednic

nekdanji center petokolonskih organizacij? Ali nam je končno vseeno za narodno čast prav pri tistih objektih, ki so tako močno motili okupatorja, da jim je med vojno spreminjal fiziognomijo?

Tovariši uredniki, celo vrsto teh jedkih vprašanj mi narekuje ogorčenje ob oporočnem izročilu, ki naj NARODNI DOM še nadalje drži zgolj kot pisarniške prostore, vseeno čigave.

Upoštevajmo možnosti, ki jih imamo in odkrito povejmo KDAJ BOMO GRADILI TOLIKO OBLJUBLJANI KULTURNI CENTER. Ali ni torej bolj pošteno zgradbo Narodnega doma nameniti in izročiti v uporabo kulturnim institucijam in društvenim dejavnostim? Mar bi ne bila selitev pisarn občinske skupščine v zgradbo Narodnega doma **začasna** rešitev (ker jih trenutno — razumljivo — preganja zdravstveni dom)? Mar ne obstaja večja verjetnost, da bomo v bližnji prihodnosti gradili novo zgradbo občinske skupščine (kjer bi bile **pod eno streho** vse občinske službe) kot pa kulturni center? In končno, ali ni — po dvajsetih letih — že čas, da posvetimo **eno zgradbo** kulturni dejavnosti? Ob uspehih likovnega salona menda ni greh razmišljati o razširjenju prostorov te — s tolikšno zamudo ustanovljene kulturne institucije. Menda tudi ni greh razmišljati o **stalni likovni galeriji**. In menda ni greh misliti na (tolikokrat za omtretlostjo grajanov) društvene dejavnosti, ki morda le imajo pravico do svojih prostorov.

Na celo vrsto (morda nekoliko pikro) postavljenih vprašanj bi želel odgovor, tovariši/uredniki. Rad bi, da bi se odkrito pogovorili o vrsti kulturnih problemov, ki so bili dolga leta odtrvani z dnevnega reda, pa je menda že čas, da se jim bolj posvetimo. Rad bi, da bi — kakor vrsti ostalih dejavnosti — tudi kulturi odprli perspektive razvoja. Morda pa le ne želim preveč.

Slavko Belak

Opomba uredništva: Z mnenjem tov. Slavka Belaka se v celoti strinjamo, hkrati pa menimo, da bi bilo prav, če bi na zastavljena vprašanja odgovorili pristojni činitelji. Prispevki zašeleni v istem okviru.

IZ CELJSKEGA MUZEJA

POGLED V ZGODOVINO

MUZEJI SO LAHKO RAZLIČNI. MUZEJI PROSTORA ZBIRAJO IN RAZSTAVLJAJO GRADIVO SAMO IZ ONEGA PODROČJA, KI JIM PRIPADA PO GEOGRAFSKIH RAZMEJITVAH, KI SI JIH DOLOČIJO V POKRAJINAH IN DRZAVAH. TI SO OBICAJO SPLOSNEGA ZNACAJA.

SPECIALNI MUZEJI SE UKVARJAJO SAMO Z DOLOČENIM PODROČJEM — ETNOGRAFSKI, ARHEOLOSKI, VOJNI, SOLSKI, TEHNIČNI, ZELEZNIŠKI ITD.

MUZEJI STILA OBRAVNAVAJO DOLOČENA OBDOBJA UMETNOSTI — NPR. MUZEJ BAROCNE UMETNOSTI, MUZEJ SREDNJEVEŠKE UMETNOSTI ITD.

SPOMINSKI MUZEJI NASTAJAJO V SPOMIN NA LJUDI, KI SO POMEMBNI ZA KULTURNO ZGODOVINO NARODA — NPR. PRESERNOVA ROSTNA HISA ITD.

ZBIRKE V TEH MUZEJIH SE VEČAJO Z ODKUPI, ARHEOLOSKIMI IZKOPAVANJI IN DRUGIMI NAJBIBAMI, Z DARILI, ZAMENJAVAMI IN DRUGACE.

Celjski muzej je muzej prostora in to ne le mesta Celja, ampak določenega geografskega območja.

Prvo zbiranje muzealij za sedanji celjski muzej se je pričelo leta 1882 in to najprej z arheološkim gradivom, ki se je pojavljalo v mestu in bližnji okolici, kasneje pa so pričeli zbirati še drug zgodovinsko pomemben material.

Z letom 1945 se je število muzealij izredno povečalo in to s pomočjo okrajnega zbirnega centra, ki je zbral poleg vrednega tudi mnogo za muzej povsem nepomembnega. Zato so potrebne strokovne selekcije materiala, za kvaliteta dela pa je potrebno izvesti vse muzejske zaščitne ukrepe.

Vsa leta po osvoboditvi so se zbirke večale z nakupi, s pomočjo arheoloških izkopavanj in etnografskih terenskih raziskovanj.

Dosti gradiva pa je bilo celjskemu muzeju tudi poklonjenega z željo, da bi bilo shranjeno v muzeju in v okviru možnosti tudi na ogled neštetim obiskovalcem tega muzeja.

Tako je celjskemu muzeju poklonila Thea Gamelinova zapuščino izvenevropskih predmetov pisateljice Alme Karlinove. To zbirko Celjani že poznajo, saj so bili najzanimivejši predmeti že razstavljeni na občasni razstavi, čim pa bo možno, bo muzej uredil spominsko sobo Alme Karlinove — tej bodo priključeni tudi ostali predmeti iz Azije, ki se nahajajo v muzeju.

Poleg zbirke je bilo muzeju poklonjenih še več predmetov, tako iz arheologije kot tudi etnografije (zlasti prebivalci Zg. Savijske doline in Zadrecke doline), kulturne zgodovine (okrajna lovška zveza Celje ter drugi) in umetnostne zgodovine. Marsikateri od teh predmetov je vreden objave in razstave.

Kolektiv Mestnega muzeja se vsem do sedanjim darovalcem iskreno zahvaljuje. Prav tako se zahvaljuje vsem onim, ki so na kakršnekoli način obveščali muzej o najdbah ali so posredovali podatke, ki so dragoceni za celjsko muzejsko dejavnost. V bodoče namerava tako sodelovanje z javnostjo poglobljati in tudi obveščati o najzanimivejših rezultatih tega sodelovanja.

M. M.

TABU — LESENA PLASTIKA PRIMITIVNEGA LJUDSTVA Z OTOKA V JUŽNO KITAJSKEM MORJU. (IZ IZVENEVROPSKE ZBIRKE ALME KARLINOVE V CELJSKEM MUZEJU).

NA VRHOVEM PRI RADECAH

RAZGIBANO AMATERSTVO

Vrhovo je eden izmed tistih krajev, kjer občani prizadevno gojijo kulturne dejavnosti. V gasilskem domu sredi vasi imajo prostorno dvorano, pa tudi klub s televizijskim sprejemnikom.

Polskal sem predsednika prosvetnega društva tovariša Kržana, ki nam je povedal marsikaj zanimivega o kulturni dejavnosti na Vrhovem.

Vrhovčani so znani po svoji podjetnosti, bodisi da gre za duhovito bodisi za napore priprave pod odrskimi reflektorji. Tako so se lani pripeljali v Celje z ladjo in

odnesli na celjskem pustnem korzu prvo nagrado.

Vrhovčani so dobri igralci. V zadnjih letih so uprizorili že več iger, tako na primer Marinčev komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«, burko »Stari grehi« itd. Za novo sezono pripravljajo dramo Miška Kranjca »Pot do zločina«. Pripravljajo se sami, pred generalno pa jim bo priskočil na pomoč znani radenski režiser Ivan Pešec.

Premiera je bila v soboto, v počastitev Presernovega dne.

S Skočir

JUNIJA V CELJU KULTURNI DOGODEK LETA

PRVI ZVEZNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL

Od 4. do 6. junija bo v Celju že šesti mladinski pevski festival na katerem bodo sodelovali najboljši mladinski pevski zbori iz vseh republik in — zadnji dan festivala — pevski zbori iz Madžarske, Češke, Nemčije in Švice.

Zaradi velikega števila prijavljenih mladinskih pevskih zborov iz Slovenije je organizacijski odbor sklenil, da bo pred vserepubliškim festivalom organiziral revijo mladinskih pevskih zborov iz Slovenije. Do danes je prijavi- lenih samo za to revijo okrog dvajset pevskih zborov. Prvi trije najboljše uvrščeni zbori bodo zastopali našo republiko na festivalu.

Omenjeni mladinski pevski festival je manifestacija jugoslovanske mladinske zborovske ustvarjalnosti. Njegov namen je širiti mladinsko zborovsko petje in ustvarjalnost, načrtno dvigati raven zborovdij, vzbujati ljubezen in pravilno vrednotenje glasbene umetnosti ter tako mladino z glasbo etično in estetsko oblikovati.

Festival je prvi poizkus tekmovanja v zveznem in republiškem merilu, kar je pri nas novost. Številne prijave za udeležbo lahko jamčijo, da bo ta poizkus uspel tako po množičnosti kot po kvaliteti. V festivalnem času bodo tudi posveti glasbenih pedagogov, ki bodo prisostvovali festivalu.

—ez

TA MESEC NA PLATNU. Morda se bo kdo izmed rednih kinoobiskovalcev še spomnil uspeha Bauerjevega filma Iz oči v oči. Kaj bistveno novega ne prinaša film režiserja Fadila Hadžića »Službeni položaj« na podoben temo. Igralska zasedba je več kot odlična, saj v glavnih vlogah nastopajo pokojni Lojze Poljotar, Milena Dravič in Olivera Marković. Režiser pa je s tem filmom slavil na lanskem Pulju zmago, čeprav drži, da je bila ta zmaga prisojena dokaj slabemu posnemovalcu. Službeni položaj je sodobna drama, njeni glavni junaki pa delajo v neki večji tekstilni tovarni. Ob osebnosti nekaterih delavcev in delavk, mladega komercialnega direktorja, ki je tat in goljuf in novega, dobrega in poštenega glavnega direktorja odkrivamo razloge, ki so dovedli do nepravilnosti, ponovno in osebnih dram v podjetju. Osnovni motiv filma je nepravilno delo nekaterih uslužben- cev, ki se demagoško okoriščajo z vsemi možnimi oblikami upravljanja samo zato, da

bi ustvarili lastne materialne sile. Podjetje zato pride v težko finančno stanje. Kaj storiti, da bi stvari uredili? Zadeva je v filmu zelo preprosta — odstraniti je treba zlo, uteljeno v glavnem krivcu, komercialnem direktorju. S tem je seveda vse rešeno in kolektiv bo sedaj zivel srečno in zadovoljno. Žal, toda naša stvarnost ni takšna. Kajti obstajajo ljudje, obstaja kolektivna odgovornost vseh članov delovnega kolektiva, saj je vsak izmed njih lahko z nečim (s priljenostjo, s podrepištvom, z molkom itd.) odgovoren za vse tisto, kar bi nam moralo biti tuje, kar je škodljivo, kar je nepravilno. Naša resničnost je preveč konkretna, da bi lahko bila shematična ali celo zlagana. Na to je režiser Fadil Hadžić pač nekoliko pozabil. A vendar že zaradi tega, ker hoče film prikazati drobce skrivnega življenja, ki je še mnogokrat živo v naših gospodarskih organizacijah, je prav, da si ga ogledamo.

J. V.

ENAKO PLAČILO

Na nedavnem posvetovanju upravitelj šol s področja laške občine so med drugim razpravljali tudi o programu dela, ki naj bi bil v bodoče osnova za izračun sredstev, ki jih bodo šole dobile od občine za financiranje svojih izdatkov.

Razprava na posvetovanju je načela številna vprašanja, ki jih bodo v bodoče samoupravni organi šol

morali dosledneje izvajati, kot so jih doslej.

Zlasti pa je posvetovanje osvetlilo nekatera vprašanja v zvezi z osebnimi dohodki učnega in vzgojnega osebja, ker bi lahko nastali primeri, da bi bili nekateri učitelji neenako plačani, čeprav bi delali pod istimi pogoji. Zato so na posvetovanju sprejeli sklep, naj bi v mejah občine obveljalo načelo — za enako delo — enako plačilo. V glavnem pa je bilo težišče razprave na tem, da je osebne dohodke učnega in vzgojnega osebja približati osebnim dohodkom uslužbencev z enakovredno izobrazbo v podjetjih, zavodih in ustanovah.

Občina v glavnem v bodoče ne bo več dodeljevala šolam sredstev po dosedaj veljavnih kriterijih, temveč le na osnovi realizacije letnega programa dela. T. K.

ŠE VELIKE MOŽNOSTI

UKREPI ZA HITREJSI RAZVOJ TURIZMA

Laško ima pravzaprav lepe pogoje za razvoj turizma; toda kot povsod drugod tudi tu ne morejo urediti vsega naenkrat. Za letošnje so se odločili, da bodo najprej uredili park, zavoljo katerega je bilo v Laškem že toliko hude krvi. Hkrati bodo rekonstruirali tudi cesto od bencinske črpalke pa do gostišča Hum, na novo bodo asfaltirali tudi cesto, ki pelje skozi mesto, vendar bodo to storili šele tedaj, ko bodo končana dela pri polaganju cevi za vodovod in kanalizacijo.

V Laškem bo treba povečati tudi nočitvene kapacitete. Rešitev, ki terja najmanj denarja, je nedvomno v prizadevanjih za ureditev večjega števila sob pri zasebnikih. Računajo, da bodo z akcijo dobili okrog 50 novih ležišč.

Zanimiv je tudi program ureditve Jurkloštra. Ta odmaknjen, pa tako lep kraj, ima idealne pogoje za ureditev vikend naselja. Ko bodo v Jurkloštru poskrbeli še za vse potrebne turistične usluge, se bo v tem prijetnem kraju prav gotovo zbiralo veliko miru željnih turistov.

Pri slapu Lahomniče v Tevčah bodo začeli urejati ribnik, pa tudi na ureditev ceste ne bodo pozabili.

Največji problem Laškega turizma so nedvomno nočitvene kapacitete zdravilišča. Zato so sklenili, da bodo vse tiste turiste, ki bi se radi zdravili v zdravilišču, nastanili v družbenih gostiščih in jih od tam vsak dan z avtomobili prevažali v zdravilišče. T. K.

PO DVAJSETIH LETIH V STRANICAH (FRANKOLOVO)

OČIVIDCI O ZLOČINU

Dvajset let je minilo, ko se je slovensko ljudstvo skrčilo v bolečini ob novem, gnusnem zločinu okupatorja. 100 talcev! 100 žrtev je v sivem februarjem jutru romalo na zadnjo pot proti Stranicam (Frankolovo). Njihova smrt je bila strašna, nepojmljivo okrutna domisljica krvnikov — smrt z obešanjem.

Dvajset let je tega. In prav v teh dneh sem srečal ljudi, ki so bili nehote akterji ali spremljevalci tega dogodka.

»OSEBNI AVTO JE PREHITEVAL«

Je dejal Martin Kumer, ki je bil v tistih dneh komandant 3. bataljona Bračičeve udarne brigade. »Svoj bataljon sem vodil iz Crešnjic proti Skomarju. Na cesto sem poslal dve zasedi z nalogo, da uničita kakršnokoli vozilo, ki bi prihajalo s te ali one strani. Zasedo v smeri Slova. Kojice je vodil vodnik Babič. In ko smo z glavnino bili ravno na cesti, smo zaslišali strele in močnejše detonacije. Odhitel sem s skupino borcev k zasedi v pomoč. Toda ni bila potrebna. Ko smo prišli na prizorišče, smo videli, da so zasedi kamion poln municije. Poleg njega pa je v jarku ždel osebni avto s tremi nemškimi oficirji. Fantje so mi poročali, da je ravno v trenutku, ko so iz štirih mitraljezov vžgali po kamionu, avto začel prehitovati kamion. Nismo vedeli, kdo je v njem. Najmanj pa smo slutili, da smo uničili okroglega vodjo Dorfmeistra.

Sele ko je eden od borcev na prvem postanku malce pobrskal po torbi, ki jo je vzel iz avtomobila, smo spoznali, da gre za večjo živino. Kdo je to bil, smo izvedeli šele drugi dan od terencev.

Vprašuješ, kje smo bili 12. februarja? Nekje nad Skomarjem. Vedeli smo, da se pripravljata maščevanje in pripravljani smo bili, da interveniramo. Zal pa obveščevalna tokrat ni mogla opraviti svoje delo. Kasneje sem slišal, da so bili obvešče-

valci na terenu v neki hiši in da niso mogli ven, ko so Nemci prišli.

Zločin nas je hudo pretresel in dva ali tri dni pozneje smo na cesti od Stranic proti Slova. Konjicam vsaj malo maščevali nedolžne žrtve. Napadli smo poln kamion nemške policije ter vse uničili.

PISAL SEM POROČILO ZA ŠTAB DIVIZIJE

nam je zaupal Jakob Stefančič (sedaj direktor II. osnovne šole v Konjicah) takrat operativni oficir XIII. udarne brigade Mirka Bračiča. Vsak dan sem po večerih opisoval dogodke v brigadi za štab divizije. Ne spomnim se dne, toda vem, da je zaseda enega izmed bataljонов Bračičeve brigade ubila Dorfmeistra in še tisti večer sem poročilo o treh ubitih oficirjih poslal v štab divizije. Tudi mi smo šele dan za tem zvedeli, koga je naša zaseda upihnila.

In 12. februarja. Bili smo nekaj ur hoda proč od kraja zločina. Nekje med Vitanjem in Paškim Kozjakom. Spominjam se razgovora štabnih oficirjev XIV. divizije, ki so menili, da ne bi kazalo napasti. Bilo je sredi zime in brigade so bile zelo oslABLJENE. Imeli smo številne ranjence, mnogo ozebljih, malo municije in tudi z obuvali je bilo na tesno. Številni borci so imeli noge povite v vreče.

NAMESTO DOMOV — NA VISLICE

V uredništvu se je zglasil Slavko Kranjc, ki je v usodnih urah v mali celici v Starem piskru št. 31 delil osem pogradov z 52 sotrpini.

»Pojma nismo imeli, kaj se pripravljata. Opazili smo le, da so se slovenskim paznikom pridružili nemški. 12. februarja so hodniki Starega piskra oživele. Nemški pazniki so v spremstvu slovenskih odpirali vrata celic in klicali posamezne zapornike. Na nerodno izgovorjeno ime Horvat

ŠMARJE

MLADINCI IZ PILSTANJA PREUREDILI ŠOLO

NI NAM VEČ DOLGČAS

V velikih prostorih prej tihe, prazne šole so že naslednji dan zapela kladiva in nato so številni čopiči zaplesali po mračnih stenah. Vsak večer so mladinci prihajali v šolo in prostovoljne ure so hitro naraščale. Nazadnje so dekleta pričela čistiti in ni bilo dolgo, ko sta se iz prenovljenih prostorov oglasila gramofon in veselo petje mladink in mladincev. Predelili so pet razredov in dva od teh v dvorano. Tu so postavili oder in ga prvič preizkusili za staro leto. To skromno, vendar dragoceno dvorano uporabljajo tudi za plesne vaje. Tudi brez televizorja ni šlo. Posodila jim ga je Socialistična zveza. Razred, v katerem je televizor, je ob nedeljah skoraj poln, pa tudi med tednom mladina gleda zimski program. Sklenili so, da bodo skupaj s turističnim društvom pripravili razne prireditve, organizirali pa bodo tudi koristna predavanja in tečaje, ki bodo tudi sicer doprinesli

k pestrejšemu življenju tega odmaknjena, skoraj pozabljenega predela Šmarskega.

RADIO CELJE

V tednu od 15. do 21. februarja bo celjska kronika vsak delavnik ob 17.00, obvestila in reklame ob 17.10 ter plošče po željah ob 17.35. Razen tega se bodo na srednjem valu 202 metra zvrstile še naslednje oddaje:
ponedeljek, 15. februarja: 17.25 — športni pregled;
tokrek, 16. februarja: 17.20 — mladinska oddaja;
sreda, 17. februarja: 17.25 — iz dela celjske občinske skupščine;
četrtek, 18. februarja: 17.25 — politične aktualnosti: Janez Kovačič — Konference krajevnih organizacij SZDL v celjski občini;
petek, 19. februarja: 17.25 — radijski feljton;
sobota, 20. februarja: 17.20 — za prijeten konec tedna;
nedelja, 21. februarja: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 — obvestila in reklame, 12.25 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — Valter Dvoršek — Privezani rogji (lovška zgodba).

na nos zbežali v bližnji gozd. Še danes mi ni jasno, kaj nas je prikolavalo na mesto. Minuta, dve in že sta odletela dalje in krvniki so svoj posel nadaljevali. Prav tako ne razumem, zakaj je bil promet prost. Spominjam se, da je pripeljala po cesti na kolesu dekle, mimo so vozili vozniki vino — morda so krvniki hoteli ljudi krepko zastrašiti.

Morda še to, zakaj dvoje grobov. Sprva smo kopali enega, ko pa smo skopali dobro polovico, je nenadoma pričela silovito dreti voda in tako je skupina jetnikov, ki so kopali jamo, morala začeti s kopanjem novega groba za 40 žrtev.

Ko je že dobra polovica žrtev ležala ob cesti, je nenadoma en jetnik pričel teči — po 15 metrih ga je rafal podrl. Gestapovci so zahtevali, da smo mrtvim slekli vse, kar je bilo vrednega. Mnoge so gole pokopali.

Razumite, še danes me grozi ta spomin. Določili so me, da sem s šlesčami vsem mrtvim odščipnil žico ter jo pobral.

Preveč je bilo tega, preveč. Ni je kazni, s katero bi lahko ta gnusen zločin maščevali.

J. Klančnik

Kneževič Milenko komandant Bračičeve brigade in Martin Kumer — Sava — komandant 3. bataljona.

S SREDSTVI SKUPŠČINE OBČINE ŠMARJE PRI JELSAH BODO ZAČELI LETOS Z GRADNJO ŠTIRISTANOVANJSKEGA BLOKA ZA UČITELJE IN ZDRAVSTVENE KADRE V BISTRICI OB SOTLI. TAKO BODO KONČNO SPRAVILI Z DNEVNEGA REDA ENO NAJPOGOSTEJSIH TEM VSEH MNOŽIČNIH SESTANKOV TEGA KRAJA. RAZMERE, V KATERIH STANUJEJO UČITELJI IN ZDRAVNIŠKO OSEBJE ZDRAVSTVENE POSTAJE, SO VSE PREJ KOT UDOBNE. POSNETEK PRIKAŽUJE TRG Z ZADRUŽNIM DOMOM V BISTRICI OB SOTLI. V PROSTORIHZ ZADRUŽNEGA DOMA SO PRED NEDAVNIM UREDILI OKUSNO KLUBSKO SOBO IN KNJIZNICO. Foto: J. Sever

ŽALEC

111 NOVIH STANOVANJ

111 novih stanovanj ali 6.478 kvadratnih metrov je bilanca zavoda za stanovanjsko gospodarstvo Zalec v lanskem letu. Z enotnim usmerjanjem stanovanjske izgradnje je mobiliziral 160 milijonov sredstev (od tega 90 milijonov od zasebnikov).

V preteklem letu je zavod investiral dva stolpča v Zalcu, dva četvorčka, stolpčič in en devetorček na Polzeli ter četvorček na Vranskem. To je 81 dograjenih blokovnih stanovanj s 4.078 kvadratnimi metri stanovanjske površine (31 je trosobnih, 32 dvosobnih ter 18 enosobnih stanovanj). V zasebni gradnji pa je bilo v tem času 30 novih stanovanj ter večje število prenovljenih.

Zavod je znova sklenil pogodbo za gradnjo dveh stolpčičev v Zalcu in na Polzeli ter v ta namen že angažiral sredstva stanovanjskega sklada za 2 leti vnaprej. Še letos pa bo zavod sklenil ustrezno pogodbo (brččas z Ingradom) za gradnjo montažnih objektov v Zalcu in drugod. Zavod se ogreva za montažne objekte po sistemu Jugomont. Po mnenju zavoda pa bo Gradnja Zalec v sodelovanju z obrtnimi centri in keramično tovarno v Ljubljani uspešno graditi manjše montažne objekte.

Vloga zavoda za stanovanjsko gospodarstvo bo v bodoče vse bolj pomembna, saj bo moral usklajevati potrebe kupcev in stanovanjskega tržišča. Prav zato bo zavodu treba dati še večjo možnost za razvoj.

Organizirano stanovanjsko gospodarstvo vključuje tudi ureditev mestnih zemljišč in prav zato je nujno, da taklo občinska skupščina kot gospodarske organizacije še v naprej podpirajo zavod kot obliko smotrno urejenega stanovanjskega gospodarstva. Dane Debič

NOVE CENE VODE

Na zadnji seji občinske skupščine v Zalcu so sprejeli novo tarifo prispevkov za vodo in vodovodne priključke cestno komunalnega podjetja Zalec. Tako bodo od 1. februarja dalje zaračunavali vodo za gospodinjstva in šole po 40, zavode in ustanove po 50, za obrt, trgovino, gostinstvo in kmetijstvo po 60 ter za industrijo, rudarstvo in gradbeništvo po 90 dinarjev za kubni meter. Pavšalisti bodo plačevali brez kopalnice 60 dinarjev in s kopalnico 80 dinarjev na osebo, medtem ko so kmetijska gospodarstva in privatni rejci goveje živine določili pavšal 60 dinarjev na glavo ter za kmetijska gospodarstva in privatne rejce drobnice 40 dinarjev na glavo.

Prispevki za vodovodni priključek pa znašajo od 20 do 150 tisoč dinarjev. Najmanj plačajo zasebniki z davčno osnovo do 80 tisoč dinarjev. Nad to mejo pa jih odloek veže s 15-odstotnim prispevkom od davčne osnove. Pri obrti, trgovskih in gostinskih ter komunalnih organizacijah se prispevek deli po številu zaposlenih, in sicer do 10, od 10—30 in nad 30 zaposlenih. Pri obrtih so osnove 30 60, in 150 tisoč, pri ostalih pa 30, 50 in 80 tisoč. Za zavode in ustanove določa odloek enotni prispevek 30 tisoč dinarjev.

MALO MLADOLETNIH KRŠITELJEV

2519 prijavljenih prekrškov, 7.418.130 dinarjev vplačanih denarnih kazni, 2.130 pravomočno izrečenih kazni, to je bilanca sodnika za prekrške v žalski občini za leto 1964. Zaskrbljujejo je predvsem to, da je število kaznivih dejanj v lanskem letu naraslo kar za polovico v primerjavi s prejšnjim letom. Največ pa je cestno prometnih prekrškov (1.668 ali kar 877 prijav več kot v letu 1963). To je resno opozorilo. Številni so prekrški voznikov motornih vozil zaradi vinjenosti. Vsem tem voznikom so poleg denarne kazničasno odvzeli vozniška dovoljenja. In teh ni malo (118).

Prav zaradi hudo naraščajočega števila prekrškov cestnega prometa so kaznovale politiko zaostrih, posebej proti vinjenim voznikom ter lastnikom motornih koles in mopov, ki so brez vozniškega dovoljenja uporabljali vozila na javnih cestah. V poročilu žalskega sodnika za prekrške Milka Medveška pa zasledimo razveseljive podatke, da v poplavi prekrškov niso mladoletniki vodilni, saj odpade nanje le 94 prekrškov in še ti so v glavnem svojnja brez vozniških dovoljenj in podobno. Torej najbolj zničilen primer, ki govori, da smo tudi pri prekrških »vzorniki« naša mladina.

SEMINAR O PROMETNI VZGOJI

Med semestralnimi počitnicami so v Zalcu pripravili enodneveni seminar za vzgojo in varnostnega prometa na šolah, ki ga je obiskovalo 16 predstavnikov šol. Udeleženci seminarja so se pohlvalno izrazili o programu seminarja, ki ga je pripravila občinska komisija za varnostnega prometa v Zalcu. Omenjena komisija je s svojim delom ena izmed najbolj delov.

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. MOSKVA—KIJEV—LENINGRAD — enajst-dnevno turistično potovanje po ZSSR z vlakom, avtobusom in avionom. Prijave do 15. 4. 1965.
2. STUTTGART—ULM—MÜNCHEN — pet-dnevno avtobusno potovanje z ogledom svetovnoznanih avtomobilskih tovarn — »MERCEDES« in »DEUTZ«. Prijave do 20. 2. 1965.
3. Šest-dnevno avtobusno potovanje v MILANO—RIM—SAN MARINO. Prijave do 15. 2. 1965.
4. štiri-dnevno potovanje v BADGASTEIN. Prijave do 6. marca 1965.
5. Prvomajsko osem-dnevno potovanje v PARIS kombinirano z vlakom in avtobusom. Prijave do 27. marca 1965.

POTNE LISTE IN VIZE VAM POSREĐUJE NAHITREJE — »KOMPAS« Celje, Tomšičev trg 1. Celje, 9. 2. 1965.

SLUŽBE

Frizersko pomočnico — dobro moč, za Ljubljano, sprejemam takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro »DOBRA«.

PRODAM

Trjedno omaro in živalni stroj, prodam. Vizjak, Celje, Ronkova 10.

Ugodno prodam za maskarado: voljeno obleko (kompletno madžarsko), ovčje kožice za podlago in večji rjav moški zimski plašč. Vprašati: Celje, Ipavčeva 16 — pritličje — desno.

10 ha zemlje vseh kultur, na lepi sončni legi, prodam takoj. Rezec Jože, Reka 20, Laško.

Motorno kosilnico BCS prodam izredno ugodno. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

V Kasazah zamenjam enosobno stanovanje za enako v bližini Petrovc. Naslov v upravi lista.

Oddam sobo. Naslov v upravi lista.

Zakonca brez otrok iščeta stanovanje ali večjo sobo, od Šoštanja do Celja. Naslov v upravi lista.

Solidnemu nameščencu oddam sobo. Naslov v upravi lista.

RAZNO

Oddam večjo garažo. Naslov v upravi lista.

Za dobo 4 mesecev iščem posojilo v znesku 150.000 din. Obresti po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Zanesljivo«.

Upokojena uradnica išče štiriurno dnevno honorarno delo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Samostojno delo«.

V Celju iščem mesto hišnika. Možna polna zaposlitev. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Družinsko stanovanje«.

Samski zaposlen fant, z 2.500.000 din gotovine, želi spoznati dekle od 20 do 35 let, po možnosti s stanovanjem ali hišo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »RESNO«.

GLEDALIŠČE

Petek, 12. februarja 1965 ob 19.30:
W. Shakespeare: VIHAR. Premiera. Premi-
erski abonma in izven.

Sobota, 13. februarja 1965 ob 19.30:
W. Shakespeare: VIHAR. Sobotni abonma
in izven.

Nedelja, 14. februarja 1965 ob 10. uri:
W. Shakespeare: VIHAR. III. nedeljski do-
poldanski abonma in izven.

Torek, 16. februarja 1965 ob 19.30:
W. Shakespeare: VIHAR. Torkov abonma in
izven.

Sreda, 17. februarja 1965 ob 15.30:
W. Shakespeare: VIHAR. II. šolski popold-
anski abonma in izven.

Cetrtak, 18. februarja 1965 ob 20. uri:
W. Shakespeare: VIHAR. Gostovanje v Ve-
lenju.

Petek, 19. februarja 1965 ob 15.30:
W. Shakespeare: VIHAR. I. šolski abonma
in izven.

Sobota, 20. februarja 1965 ob 19. uri:
W. Shakespeare: VIHAR. Abonma za delov-
no organizacijo in izven.

Nedelja, 21. februarja 1965 ob 19.30:
VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE PO-
EZIJE. Premiera. Izven abonmaja.

KINO

KINO »PARTIZAN« — SEVNICA

Od 13. do 14. februarja 1965 — »TURI PO-
TUJEJO« — sovjetski film

Dne 17. februarja 1965 — »DVAKRATNI
»BROCI« — jugoslovanski film

KINO »SVOBODA« — SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Od 13. do 14. februarja 1965 — »NIHALO
GROZE« — ameriški barvni SCP

Dne 16. februarja 1965 — »MOJ ZADNJI
TANGO« — španski barvni film

Dne 18. februarja 1965 — »V VRTINCU« —
ameriški barvni vefel film

KONCERTI

sreda, 17. 2.

IV. abonmajski koncert
tenorist ANTON DERMOTA
pri klavirju Hilda Dermota

sreda, 24. 2.

V. abonmajski koncert
Instrumentalni ansambel Palače Pitti, Fi-
renze

nedelja, 14. 3.

3. koncert za mladino ob 10.30
Klavirski duo Igor Dekleva — Čita Maly,
sopranistka Zlata Ognjanović.
Prste vstopnice so na razpolago v Glasbe-
ni šoli.

Cenjene abonente vljudno prosimo, da po-
ravnavajo 11. obrok.

KUPIM

Malo mlatilnico kupim. Naslov v upravi lista.
Slamoreznicu na ročni ali motorni pogon,
kupim. Krulac Martin, Preseniško 5, Store.

OBVESTILA

Zavod za poučevanje tujih jezikov v Celju
zopet pričenja 17. februarja 1965 na svojem
oddelku DELAVSKI UNIVERZI V VELENJU
z naslednjimi jezikovnimi tečaji po magne-
tofonski, intenzivni metodi:

- a) angleški začetni in konverzijski
- b) nemški začetni ter konverzijski jezi-
kovni tečaj.

Prijave, ki jih dobite na Delavski univerzi
v Velenju, izpolnite čimprej.

RAZPISI

Osnovna šola Frana Kranjca Celje — Po-
lule razpisuje mesto

HISNIKA-KURJACA

Osební dohodek po pravilniku o delitvi
osebnega dohodka. Stanovanja ni.

Avto-moto društvo »Hmeljar« Zalec
sprejme v delovno razmerje za pouč-
evanje šoferjev amaterjev

1 STALNEGA INSTRUKTORJA
6 HONORARNIH INSTRUKTOR-
JEV.

Pogoji: 3 leta šofer za kateg. A, B
za stalnega tudi avtomehaničnik.

Plača po pravilniku, nastop lahko
takoj. Pismene ponudbe na AMD
»Hmeljar« Zalec.

Avtoturistično podjetje »IZLETNIK«
czpisuje več prostih delovnih mest za voz-
nike avtobusov (kategorije D).

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z
opisom dosežanj zaposlitve.

Službo je možno nastopiti takoj.

Sklad za stanovanjsko izgradnjo občine
Smrjarje pri Jelšah razpisuje po določbah za-
kona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni
list FLRJ, št. 47-1959), pravil sklada in po
sklepe seje upravnega odbora z dne 5. fe-
bruarja 1965

VIII. NATECAJ

za dajanje posojil za gradnjo in dovršitev no-
vih stanovanjskih hiš in stanovanj v letih
1965 in 1966 na območju občine Smrjarje pri
Jelšah.

1. Za posojila po tem natečaju se lahko po-
tegujejo družbene pravne osebe in osebe, ki
so v delovnem razmerju. Kot osebe v delov-
nem razmerju so mišljene tiste osebe, ki so
nastete v 14. členu citiranega zakona.

2. Po tem natečaju daje sklad naslednja
posojila:

- a) družbenim pravnim osebam za koriščenje
v letu 1965 do zneska 120.000.000 din in za ko-
riščenje v letu 1966 do zneska 55.000.000 din;
- b) osebam v delovnem razmerju za koriš-
čenje v letu 1965 do zneska 31.000.000 din;

3. Pogoji za pridobitev posojila:

- a) za družbene pravne osebe:
— lastna udeležba za gospodarske organi-
zacije in zavode, ki poslujejo po načelih go-
spodarskega poslovanja najmanj 40 %, za
druge pravne osebe najmanj 20 %, —
najdaljši rok odplačila 15 let,
— najnižja obrestna mera 2 %, —
urejena dokumentacija;
- b) za osebe v delovnem razmerju:
— lastna udeležba najmanj 50 %, —
najdaljši rok odplačila 20 let,
— najnižja obrestna mera 2 %, —
urejena dokumentacija.

4. Pod urejeno dokumentacijo je razumeti
gradbeni načrt s predračunom gradbenih
stroškov, gradbeno dovoljenje, pri osebah v
delovnem razmerju pa še zemljiškoknjižni iz-
pisek, potrdilo o zaposlitvi v višino rednih
mesečnih prejemkov, odnosno o višini pokoj-
nine ali invalidnine, potrjeno odstopno izja-
vo o administrativni prepovedi na osebne
prejemke, vinkulacijo zavarovanja, pri vlogah
za dovršitev pa tudi predračun še nezvršenih
del.

5. Ponudbe po tem natečaju se vlagajo na
obrazcu KB-S-1 z vso ustrežno dokumenta-
cijo, pri Komunalni banki Celje exp. Smrjarje
pri Jelšah, vključno do 1. marca 1965 in sicer
v zaprti kuverti z označbo »VIII. natečaj«.

6. V prošnji je navesti višino zaprosenega
posojila, ponujen rok vračila, ponujeno ob-
restno mero, rok koriščenja posojila, rok do-
vršitve gradnje in število družinskih članov
prosilca.

7. Na natečaju bodo uspeli najugodnejši po-
nuudniki, z ozirom na razpoložljiva sredstva,
na ponujene pogoje in o ozirom na ekono-
mičnost gradnje.

8. O izidu natečaja bodo prosilci obveščeni
s pismeno odločbo.

9. Upravni odbor sklada ne bo upošteval
ponudb z nepopolno dokumentacijo in tudi
ne ponudb, vloženih po zaključnem roku.

Upravni odbor
Sklada za stanovanjsko izgradnjo
Občine Smrjarje pri Jelšah

Zavod za stanovanjsko gospodarstvo razpi-
sjuje na podlagi pravil Stanovanjskega sklada
Zalec

NATECAJ

za prodajo stanovanj v naslednjih objektih:

1. stolpič S 3 V/XIII — 20 stanovanj —
soseska Loznica,
2. stolpič S 1 VI/XIV — 20 stanovanj —
soseska Loznica,
3. blok LM Zalec — 2 stanovanja — (samo
za potrebe LM);

v Polzeili:

1. stolpič II/IV — 20 stanovanj — soseska
Center,
2. stolpič III/V — 20 stanovanj — soseska
Center;

v Sempetru:

1. blok šestorček III — 6 stanovanj — so-
seska Škorenj.

Cene stanovanj so naslednje:

- trosobno komfortno stanovanje v stolpi-
ču — 72,50 m² po 7.195.000 din — A,
- dvosobno z balkonom — 51,60 m² po
5.056.800 din — B,
- dvosobno brez balkona — 50,20 m² po
4.919.600 din — B,
- enosobno — 33,22 m² po 3.255.560 din
— B.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

Kolodvorske restavracije Celje

razpisuje prosti delovni mesti

1. RAČUNOVODJE

Pogoji: a) imeti mora dokončano ekonomsko srednjo šolo z naj-
manj 5-letno prakso v računovodstvu; b) obvladati mora tehniko in
organizacijo računovodske službe.

2. POMOŽNEGA USLUŽBENCA

Pogoj: srednja šolska izobrazba z 2-letno prakso.
Razpisani delovni mesti sta prosti od 1. marca 1965 dalje.

Lastnoročno napisane ponudbe s priloženim zadnjim šolskim in
zdravniškim spričevalom ter življenjepisom, pošljite na naslov: Ko-
lodvorska restavracija — Celje, Gledališka ulica 9.

Stanovanje ni preskrbljeno.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 15. do 22. februarja 19
IVAN PLETERSKI
veterinar

Celje,
Trubarjeva ulica 93 (Otok)
Telefon: 29-26

ZAHVALE

Ob izgubi našega dragega sinčka

DARKA CREPNJAKA

se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami čustvo-
vali. Prav tako se zahvaljujemo darovalcem
vencov in svetla in vsem, ki ste našega sinčka
pospremili na njegovi poslednji poti. Prisr-
čna hvala!

Zalujoči starši Črepnjakovi

Dobrna, dne 8. februarja 1965.

Zavod Ivanke Uranjekove Celje

razpisuje

prosta delovna mesta za:

a) FINANČNEGA REŽISERJA

Pogoji: ekonomska srednja šola, vsaj 5-letna praksa.

b) VRTNARJA (delovno mesto je v Dobrni)

Pogoji: primerna kvalifikacija in poznavanje naprav za cen-
tralno kurjavo.

Osební dohodki zagotovljeni po pravilniku o OD. Pod »b« zago-
tovljeno samsko stanovanje. Razpis velja do zasedbe delovnega
mesta. Prošnje se vlagajo na Svet Zavoda Ivanke Uranjekove Celje.

OBVESTILO

Cenjene naročnike in bralce našega lista prosimo, da nam za
odgovore naslovov iz naše oglasne strani, prilagajo znamko za din 40,
ker nam je sicer nemogoče pošiljati pismene odgovore.

Obenem obveščamo, da s sprejemanjem oglasov zaključimo
vsako sredo ob 11. uri.

Prosimo za razumevanje in upoštevanje gornjega obvestila.

Uprava Celjskega tednika

Hišni svet Stanetova 15 razpisuje

prosto mesto

HISNIKA

V poštev pridejo kandidati, ki ima-
jo možnost zamenjave stanovanja.
Prošnje je vložiti osebno v sredo, dne
17. II. 1965 ali dne 24. II. 1965 od 14.
do 17. ure v Komunalni banki Celje.

TEČAJI

Društvo stenografov in strojepiscev
Celje vpisuje do ponedeljka, 22. II.
1965 v vse vrste stenografskih in stro-
jepisnih tečajev dnevno od 15.30 do
18. ure v strojepisnici administrativne
šole v Celju, Dečkova 1 (Gaberje).
Pouk se začne takoj.

— CENJENE NAROČNIKE PROSI-
MO, NAJ OB SPREMEMBI NASLO-
VA JAVLJO UPRAVI TEDNIKA PO-
LEG NOVEGA TUDI STAR NASLOV.

— KADAR NAROČATE LIST ZA
SORODNIKE ALI ZNANCE, MORATE
NAVESTI TUDI NASLOV PLACNIKA,
KADAR PA NAROČINO ZA SORO-
DNIKE ALI ZNANCE PLACUJETE,
JEMNIKA CASOPISA.

— OGLASE SPREJEMAMO DO
SREDE DO 11. URE.

OGLAS V CELJSKEM TEDNIKU -
KOMERCIALNI USPEH

NEDELJSKI VRVEŽ NA SMUČIŠČIH

CELJSKI SMUČARJI - ODLIČNO

PRETEKLI TEDEN SE JE NA NAŠIH SMUČIŠČIH ZVRSTILO CEL KUP SMUČARSKIH TEKMOVANJ. CELJSKI SMUČARJI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU MLADINCEV SO SE DOBRO ODREZALI. PRI CELJSKI KOČI SMO NA OBČINSKEM PRVENSTVU PIONIRJEV LAHKO PRISOSTVOVALI ZANIMIVIM TEKMA 85 TEKMOVALCEV. TEKMOVALI PA SO TUDI V OKOLICI: V PREBOLDU, MOZIRJU ...

Nov uspeh celjskega smučanja

Republiški mladinski prvak v smuku Rosina je na državnem prvenstvu na Črnem vrhu pri Jesenicah v smuku osvojil 8. mesto, v slalomu 11. mesto in s tem uvrstitev v drugi kvalitetni razred. Po tem, ko je zadnji dan v veleslalomu zasedel 6. mesto in uvrstitev v prvi kvalitetni razred, se je v trojni alpski kombinaciji prerinil v ospredje in zasedel odlično drugo mesto. S temi svojimi uspehi je dokazal, da je res med najboljšimi in najbolj perspektivnimi mladimi smučarji v Jugoslaviji, za kar gre seveda precejšnji del zaslug tudi njegovemu trenerju Danjelu Jagriču.

V konkurenci mladink je celjsko smučanje zastopala Catrova, ki pa razen v veleslalomu ni uspela. V smuku in slalomu je namreč padla in bila diskvalificirana, v veleslalomu pa je dosegla dobro 7. mesto.

Živahno pri Celjski koči

Pri Celjski koči je bilo v nedeljo občinsko prvenstvo pionirjev v veleslalomu, ki se ga je udeležilo 85 pionirjev in pionirk. Razdeljeni so bili v dve starostni kategoriji. Pri mlajših pionirkah je bila prva Prelogova, pri starejših pa Oberžanova pred Kršmančev. Pri mlajših pionirjih je bil prvi Mežnarič pred Jezernikom, pri starejših pa Pirkmajer pred Nunčičem.

Proga je bila lepo speljana in so na njej celjski pionirji lahko pokazali vse svoje smučarske sposobnosti, ki pri nekaterih res niso bile majhne. Uspehi smučarskih šol se kažejo že sedaj, z nadaljevanjem vzgajanja mladih smučarjev pa lahko z gotovostjo pričakujemo vedno večje uspehe celjskega smučanja.

Istočasno so člani in mladinci ZSK Celje imeli tudi svoje klubsko tekmovanje v slalomu. Pri mladincih je bil prvi Vrečko, pri članih pa je presenetil z zmago mladi Svegelj pred Nunčičem, P. Cetino in ostalimi.

Veleslalom v Preboldu

V Preboldu je bilo meddruštveno tekmovanje v veleslalomu. Tekmovanja se je udeležilo 40 smučarjev iz Žalca, Tabora in Prebolda. Za mladince in člane je bila progla dolga 500 m z 20 vratici, pri pionirjih pa 300 m.

Pri mlajših pionirjih je zmagal Rajh (Prebold), pri starejših Matko in pri pionirkah Čilenškova (Tabor). Pri mladincih je zmagal Markovič A. pred Narakšom in Smukovcem (vsi Žalec). Med člani je bil najboljši Markovič J. (Žalec) pred Lesjakom (Prebold).

Prvenstvo mozirske občine

Na pionirskem prvenstvu mozirske občine je pri Mozirski koči nastopilo v veleslalomu 23 pionirjev iz Mozirja, Gornjega grada, Ljubnega, Luč in Rečice. Tekmovali so na 1300 m dolgi progi s 30 vratici.

Rezultati — pionirji: 1.—2. Pavlin Janez in Andrej 1:35 (oba Mozirje); 3. Kandorfer (Gornji grad) 1:54; 4. Podkrižnik (Ljubno) 1:56 itd.

Pri pionirkah je zmagala Petrinovala iz Mozirja, ekipno pa ekipa Mozirja, pred Rečico, Lučami, Gornjim gradom in Ljubnim ob Savinji.

Nič manj zagrizeno kot »stari asi« so se spoprijeli za desetinke med vratici najmlajši. Dobro, pa tudi nerodne so bodrili številni gledalci

KOMENTAR

NI VSEENO KAKO...

Okrajna zveza za telesno kulturo je v zadnjem času precej razpravljala o razvrstitvi športnih oziroma telesnovzgojnih panog v posamezne skupine. Pobudo za to je dala Zveza za telesno kulturo Slovenije, to delo pa bodo morale slej ko prej opraviti tudi občinske zveze za telesno kulturo. Pri vsem tem namreč ne gre samo za formalno razvrščanje panog v posamezne skupine, marveč tudi za to, da s tem vrstnim redom poudarimo najvažnejše dejavnosti in dajmo ustrežna mesta vsem ostalim. Takšna razvrstitev naj bi dala tudi osnovo za odobravanje finančnih sredstev za eno in drugo panogo. Ni naključje, da so v prvi skupini panog, ki predstavljajo temelj telesnovzgojni dejavnosti. Ta razvrstitev bo bržkone nesporečna za vse občinske zveze za telesno kulturo. Takšna je tudi želja. Ta, ko naj bi prvo skupino sestavljale (po abecednem vrstnem redu): atletika, gimnastika, plavanje, in smučanje. Predlog okrajne zveze je še, da naj bi enakovredno obravnavali tudi splošno telesno vzgojo, streljanje in šah.

Razvrstitev panog v ostalih skupinah pa naj bi bila odvisna od njihovega razuma, pomembnosti, množičnosti in kvalitete na območju posameznih občin. Zato je okrajna razvrstitev samo pripomoček za razpravo in konkretno obravnavo tega problema. Po okrajni lestvici so v drugi skupini: hokej na ledu, kegljanje, košarka, namizni tenis, nogomet, odbojka in rokomet. V tretji skupini so: avto-moto, judo, kotalkanje, sankanje, skoki v vodo, tenis, umetno drsanje, vaterpolo, v četrti skupini pa: badminton, balinanje, boks, dviganje uteži, hokej na travi, jadranje na vodi, kajak, kolesarstvo, rokoborba, sabljanje, športni plesi, športni ribolov in veslanje.

Kot rečeno, gre v tem primeru za okrajno razvrstitev panog v štiri skupine. Vsaka občina bo tu vprašanje rešila po svoji uvidenosti in stanju, kakršen vlada na njenem področju. Tako je na primer razumljivo, da bodo drsalci športi v celjski občini no. tirali precej visoko in da bodo bržkone ostali v drugi skupini, da bodo na primer Velenjanci uvrstili kotalkanje iz tretje v drugo skupino in podobno. Seveda pa bodo iz višjih skupin odpadle dejavnosti, ki jih ponekod sploh ne gojijo in jih bodo zato dali v zadnjo, četrto grupo.

Razvrstitev športnih panog v posamezne skupine je odgovorna naloga, ki jo morajo opraviti vse občinske zveze za telesno kulturo. Morda bi bilo prav, da bi pri tem sodelovale vse organizacije in da bi anketa med njimi dala osnovo za končno odločitev. Zanimivo bi bilo namreč videti in vedeti, kako posamezne organizacije obravnavajo določene dejavnosti in kako gledajo na tiste, ki bi naj bile po splošnih merilih v zadnjem razredu, pa čeprav jih samo gojijo in podobno. Tu gre zlasti za boks, hokej na travi (ki je na primer v celjski občini dosegli republiško raven), dviganje uteži itd. Spričo tega in posledic, ki bi jih naj zlasti v finančnem pogledu prinesla takšna razvrstitev, je prav, da pri rešitvi tega vprašanja sodeluje čim širši krog telesnovzgojnih delavcev. V dokončni razpredelnici pa bi lahko za posamezna področja videli tudi politiko razvijanja telesnovzgojne dejavnosti. M. B.

OBCNI ZBOR CELJSKEGA SAHOVSKEGA KLUBA

KAJ BO Z DOMOM?

Pred dnevi so imeli svoj občni zbor šahisti celjskega šahovskega kluba. Iz poročil smo lahko zaznali, da so se celjski šahisti vseskozi (in se še) borili s precejšnjimi finančnimi težavami, kljub temu pa je bila njihova dejavnost precej razgibana. V zadnjem času pa jih tare še en problem. Za njihov življenjski prostor — šahovski dom v Cuprijski ulici se namreč zanimajo že razne druge organizacije in šahisti se morajo sedaj boriti, da bi te prostore obdržali. Menijo namreč, da je to za šahiste eden najprimernejših prostorov tako po notranji obliki kot tudi po lokaciji (središče mesta). Glede na to, da je igranje šaha v Celju v posameznih lokalih prepovedano, je to za razvoj celjskega

šahovskega življenja še posebej važno.

V minulem obdobju so se celjski šahisti udeležili raznih tekmovanj tako v okrajnem kot tudi v republiškem merilu. Dosegli so zadovoljive uspehe. Na posameznih in moštevih okrajnih tekmovanjih so od šestih osvojili kar pet naslovov najboljših, na republiškem turnirju slovenskih mest (24 ekip) pa so zasedli odlično tretje mesto. V svojo korist so odločili tudi vse odigrane prijateljske dvojboje. Lepo so se na republiških tekmovanjih odrezali Bervar, Drakšler in Štrajher. Klub šteje 170 članov od tega jih je 80 aktivnih (11 prvokategornikov, 16 drugokategornikov itd.).

Za predsednika so ponovno izvolili dr. Antona Kovača, ki mu klub dolguje vse priznanje za njegovo vestno in požrtvovalno delo pri razvoju celjskega šaha.

Pertinač

NEDELJSKE PRIREDITVE

Tudi nedelja bo precej živahna kar se tiče športnih prireditev v Celju. Najvažnejše tekmovanje bo vsekakor pri Celjski koči. Tam bo ob 11. uri dopolnilno republiško prvenstvo za pionirje v veleslalomu, na katerem bo nastopilo preko 100 pionirjev. Celjani bodo postavili 3 ekipe.

V telovadnici II. osnovne šole bo ob devetih dopolnilno pričetek kvaletnega turnirja v odbojki s sodelovanjem Fužinarja iz Raven, Partizana Hoče in domačih odbojkarjev.

Ce bo vreme ugodno, bodo na svojem igrišču startali v prijateljski tekmi tudi nogometni Kladivarja.

Slednjič moramo omeniti še plavalce Naptuna, ki bodo v tem zimskem času, ko vadijo le v telovadnici polagali v nedeljo ob devetih v dvorani železniške postaje obračun svoje dela na občnem zboru.

Športna cvetka

Eden izmed nogometašev nekega kluba: »Zaenkrat je dovolj 13 točk. Ravno prav, da smo še kandidati za izpadanje. Spomladi pa — čimvišje bodo premije, tembolje bomo igrali, tembolj bomo sigurni pred izpadom!«

Eden izmed članov nekega drugega kluba: »Kaj pa je to, tistih parkovačev, kolikor stane večerja po treningu!«

Eden izmed pionirjev nekega tretjega kluba: »Tovariš, pri onem drugem klubu pa dobijo večerjo po treningu. Zakaj pa mi ne?!«

Eden izmed razpisov za tekmovanje — pa ne nogometno: »Tekmovalec je na mestu tekmovanja preskrbljeno za kosilo — na njihove stroške!«

P. S. Tega tekmovanja se je udeležilo preko 100 tekmovalcev. Se pravi skoraj desetkrat po enajst!

DAROVANA KRI VRAČA ZDRAVJE IN REŠUJE ŽIVLJENJA

NA ODDELKIH CELJSKE BOLNISNICE SO LANI PORABILI OKROG 1.500 LITROV KRVI, OD TEGA 268 LITROV ZA IZDELAVO PLAZME

V celjski občini je darovalo 3.415 prijavljenih 3.005 prebivalcev 904 litrov krvi; to pa pomeni 6,30 odstotkov prebivalcev. Med krvodajalci jih je bilo 2.677 (ali okrog 16 odstotkov vseh zaposlenih) iz podjetij in ustanov, 328 pa s terena posameznih krajevnih organizacij Rdečega križa. Posebej so se izkazale delovne organizacije KLIME, IN. GRADA, tovarne emajlirane posode, cinkarne, železarne, tovarne tehtnih, LK Savinja, TOPRA, KOVINOTEHNE, ŽTP in Merxa, nadalje Žična, Aero, IFA, sekcija za vzdrževanje proge, gozdno gospodarstvo, opekarni Ljubčna in Celje, DINOS, zlatarna in Elektro Celje. Najvišji odstotek krvodajalcev je zabeležila poslovna Slovenija lesa, Pečovnik iz elektroinstalacije. Od ustanov je zlasti omeniti TNZ, stanovansko skupnost Center, komunalno banko, komunalni zavod za socialno zavarovanje, zdravstveni dom in bolnišnico, od šol pa gimnazijo, učiteljske šolski center Borisa Kidriča in ekonomsko srednjo šolo.

Občinski odbor Rdečega križa in transfuzijska postaja sta hvaležna za tolikšno razumevanje, hkrati pa ugotavljata, da so med podjetji tudi takšna, ki so za krvodajalstvo pokazala dokaj slabo razumevanje. To velja zlasti za Metko, Agropromet, plinarno vodovod, DOZ, kurivo, čevljarstvo itd. V nekaterih delovnih organizacijah so iskali opravičilo za tako slab odziv v dejstvu, da je krvodajalstvo pač prostovoljna akcija, da imajo veliko bolnih članov, da prosti dan obremenjuje proizvodnjo in zmanjšuje dohodek itd., kar je seveda lahko samo deloma res. V splošnem takšnim stališčem, ki so s jih oprjemali celo vodilni ljudje, bi lahko pokazali več čuta za človeka, ni mogoče dajati prednost pred humanimi smotri krvodajalstva. Saj ne bi bilo treba posebej vemo znova poudarjati, da je krvodajalstvo v nekem smislu državljanska dolžnost, in to ne glede na položaj ali družbeno funkcijo, ki jo kdo opravlja. Darovana kri vrača zdravje in rešuje življenja — to naj bi bilo pri krvodajalskih akcijah edino moralno vodilo vsakega posameznika in kolektivov kot celote.

Občinski odbor RK pričakuje, da bodo podjetja in ustanove, ki so se izkazale doslej, pokazale vse razumevanje prav tako tudi letos, in da bodo doslej pasivna podjetja sledila njihovem zgledu. Da bi se številni krvodajalcev glede na vse večje potrebe po krvi letos še povečalo, bi bilo treba vplivati predvsem na vse tiste prebivalce in člane kolektivov, ki so doslej stali ob strani, čeprav bi se utegnili zgoditi, da bi kri tudi sami potrebovali.

USPEL KLETARSKI TEČAJ

Zadnje dni januarja je celjski gospodarska zbornica v Rogaske Slatini organizirala kletarski tečaj, ki je odlično uspel. Tečajniki so se v sorazmerno kratkem času zaradi skrbno pripravljenih predavanj diplomiranega ekonomista Jožeta Likarja iz Kostanjevice na Krki in Majde Trogar — predstavnik gospodarske zbornice, dokaj obširno gradivo uspešno obvladali.

S. Levor

FOTO: V. DAVID

ŠAHOVSKE VESTI

Pred dnevi se je v Ljubljani končal turnir slovenskih prvokategornikov, ki se ga je udeležil tudi član ČSK Bervar. Zasedel je peto mesto s sedmimi točkami od 12 možnih.

Končal se je turnir tretjekategornikov, ki se ga je udeležilo 12 igralcev. Prvo mesto je osvojil Prešecnik z 8 in pol točkami, sledijo Škoberne, Bogadi in Krivec po 8 točk, Grun 7, Bogdanovič 6 itd. Prvi trije so osvojili drugo kategorijo.

Na rednem mesečnem brzopotnem turnirju je zmagal Pertinač z 10 točkami, sledijo Primožič 9, Tomič 8 in pol, Škoberne 8 itd.

TEŽEK PRIMER

Mladi zdravnik Aleksander Fis je najel dvoje čakalnic: v prvi ni čakal nihče, v drugi pa je čakal gospod zdravnik.

Nekega popoldne ga je zvonec prebudil iz dremuckanja. Pomislil je: za duhove je prezgoda, za mlekarja prepozno. Davčni »šraufi« so mu že zjutraj popisali opremo. Zena ni mogla biti, saj ji ni kupil diamantnega prstana, temveč le dva para navadnih rokavic. Torej: pacient!

— Patek mi je ime, se je predstavil prišlec. Ribso sem jedel in skoraj bi...

— Najbrž niste pazili na kost...

— O, na Kostjo sem pazil... to je, na njegovo govoranco. Trdil je, da naj preneham s samskim stanom in od strahu se mi je zaletelo. Ozmerjal sem ga z oslom, on mene s konjem in še z nočno svetilko je to podkrepil na moji glavi.

— Imate hude posledice?

— Seveda. Razbito žarnico in skoraj je prišlo do kratkega stika.

— Mislim... Vas.

— Razumem. Na sencih imam rano.

— Hm... Ne vidim nobene rane.

— Jasno. Ze lani se je zarašala.

— Kako? In šele sedaj pride k meni?

— Saj ste se šele pred nedavnim vselili.

— Lahkomiselni ste.

— To mi pravi tudi moj direktor, kadar pregleduje blagajno.

— Kaj ste prišli k meni, da bi me zabavali z vašimi privatnimi zadevami?

— Zakaj ne? Kar roko na srce. Dnevi tečejo, obiskov pa ni. Plačajte si boksarja, ki bo na stopnišču ljudem razbijal nosove. Vi imate zavoje in jodovo tinkturo...

— Vi ste zmešani!

— Nisem, Toda nisem prišel, da vam svetujem. Prišel sem po nasvet. Gospa Volk ima papagaja, kateremu vsak petek prinašam mentol bonbone. Ko se jih nažre, onemi. To je važno, ker je petek dan obiskov pri gospe Volk in ker zna papagaj samo en stavek: »Ne pozabite napitnine!« To ga je z veliko muko naučila neka sobarica.

— To je strašno... vi ste...

— Kaj jadikujete? Saj ni vaš papagaj... Torej, danes sem spet šel h gospe Volk. Ze na tretji stopnici pa mi je začelo srce razbijati kot pono-relo.

— In morali ste se oprijeti ograje?

— Da.

— Cutili ste slabost?

— Da. Niti premakniti se nisem mogel.

— Hm... Slecite se.

— Bom, če mi obljubite, da me ne boste žgečkali.

Po temeljitim pregledu je mladi zdravnik dejal:

— Gospod Patek, zdrav ste kot riba.

— Nič čudnega. Izhajam iz ene najbolj zdravih rodbin. Kje sva že ostala? Na tretji stopnici, da. Torej, srce mi je začelo razbijati, ker je pred mano nenadoma stala čudovita blondinka. Iščem jo že od takrat, ko mi je brat Kostia dejal, da se naj oženim. Ko sem jo zagledal, me je zgrabila slabost in oprijel sem se ograje.

— Pojdite k vragu!

— Gospod zdravnik, ne živim od danes do jutri. Mislim na bodočnost. In ko sem šel mimo vašega stanovanja, sem zastal in pomislil: čakaj, tega le bom vprašal za nasvet. H gospe Volk prihajam takovsak petek, najbrž bom blondinka še srečal in ni vrag, da se ne bi spoznala in zaljubila.

— Ven!

— Takoj, saj se želim oženiti s tisto blondinko. Kupila si bova stanovanje v novi hiši in imela bova dve sobi in temnico. Kaj pravite?

— Ven! Ven!!

ZLATA ORHIDEJA

Pustil je kapitana in odhitel buditi Jeane in Paula. Moral je dolgo trkati, da sta se oglasila. Prvi je prišel iz kabine Paul. »Bližamo se Madagaskarju. Vidijo se obrisi obalnih hribov,« je oznanil Vinko, ki ni mogel prikriti veselja, da je že tako blizu cilja in odločitve o smislu ali nesmislu svojega potovanja.

»Lepo, lepo,« je dejal Paul, ki po vsem videzu res ni imel smisla za razglede. »Stopiva najprej v obednico! Jeane pride za nama. Ženske so pri opravljanju vedno počasne. Ne marajo se pokazati nepopolne.«

Obednica je bila še skoraj prazna. Potniki niso imeli navede vstajati zgodaj. Landec je izbral najbolj osamljeno mizo, naročil zajtrk za oba in prešel brez ovinkov na Vinkovo zadevo.

»Tvoj cilj je nekje v pragozdovih Caratanane. Če želiš priti tja, se moraš izkrcati v pristanišču Diego Suarez. Drugod se naša ladja ne ustavi. Njeno prihodnje pristanišče je šele Tamatave sredi vzhodne obale. Ker sem sklenil, da ne pustim sestre same v cantratansko divjino, pojdem z vama. Mimo tega želim izkoristiti pot še za neko drugo stvar. Ne vem, če veš, da sem ljubitelj orhidej in da jih prav na Madagaskarju raste največ vrst in med njimi tudi najredkejše in najdragocenejše. Najbolj iskana je zlata orhideja, je pa tudi najredkejša. Najti jo je mogoče samo v najbolj divjih pragozdovih samotah. Take samotne so pod Caratanano. Če se nam posreči najti iskano cvetlico in njeno seme, moremo napraviti dobro kupčijo tudi če ne najdeš dvomljivega svetišča in svojega kneza.«

»Zanimivo,« je rekel Vinko. »O orhidejah nisem doslej nič vedel, najmanj seveda, da je Madagaskar njihova glavna domovina. Prav rad ti bom pomagal pri iskanju.«

»Madagaskar je celina zase,« je nadaljeval Paul. »Na njem žive, razen dveh vrst, vse polovice, kar jih poznamo. V gozdovih se skrivajo največji, skoraj do metra dolgi kamelioni. Ni pa na njem nobene strupene kače in nobene zveri, ki bi bila večja ko mačka.«

»Zanimivo,« je vzkliknil Vinko.

»Kljub temu pa,« je nadaljeval Paul, »da se v Diegu Suarezu prvotno nisem nameraval ustaviti, ostanem tam dva ali tri dni. Pregledal bom položaj in skušal navezati poslovne stike. Ti boš zato odpotoval sam dalje do Vohémara, do koder vozi iz Diega Suarez obalni parnik, nato pa nadaljuj pot z domačinsko barko do ustja reke, ki je zaznamovana na tvojem zemljevidu. Tam poišče pri domačinih za ljudi, ki bi nas bili proti plačilu pripravljeno spremljati v pragozd kot nosači. Potem počakaš, da prideva z Jeane za teboj. Si razumel?«

»Razumel,« je rekel Vinko, »samo tega ne vem, zakaj ne bi počakal v Diegu Suarezu, da opraviš svoje posle in odputuješ skupaj!«

»Ker bi to pomenilo izgubljanje časa,« je dejal Paul tako odločno, da si Vinko ni več upal ugovarjati. »Medtem ko bom jaz opravil svoje kupčije, boš že ti izbral nosače in nastopiti bomo mogli pot v pragozdove takoj, ko prispeva z Jeane za teboj.«

Tedaj je stopila v obednico Jeane, vedra in nasmejana, kakor vse zadnje dni. Prisedla je, naročila zajtrk in vprašala:

Vinkovo srečo so skalili rahli sumi, ko je opazil, da oba Landecova poznata čudnega tipa z brazgotino, ki jih je zasledoval. Vendar ga je znala Jeane potolažiti, še preden so prispele v luko na Madagaskarju, kamor so bili namenjeni.

»Sta se sporazumela?«

»Da,« je rekel Paul. »Vse je v redu.«

»Oprosti,« je dejala koketno, »da boš moral na kos nadaljnje poti sam! Paul ne dovoli, da bi odšla sama s teboj. Čez dva, tri dni se spet vidimo. Ta čas bom izkoristila za nakup stvari, brez katerih potovanje po pragozdu ne bi bilo mogoče. Ne pozabi, da bomo šli zkozi pokrajino, ki ni obljubljena. Navezani bomo samo na tisto, kar bomo imeli s seboj.«

Vinko je moral priznati, da v svoji neučakanosti in želji, da bi bila Jeane zmerom z njim, na vse te stvari prej še pomislil ni. Bil je celo srečen, da ima pomočnika, ki mislita na vse.

Po zajtrku so se pripravili za izkrcanje in se našli na palubi. Ladja je že plula vzdolž severovzhodne madagaskarske obale, obraščene z visokim drevjem, med katerim so prevladovali evkalipti. Kje pa kje so se košatile tik ob morju palme. Naselbin ni bilo. Le ponekod so opazili nekaj ravnih koč osamelih domačinov. V ozadju so se dvigali s prav takim pragozdom poraščeni od sonca obsijani obronki hribov. Više gori je plavalo nekaj rahlih meglic.

Pokrajina je bila enolična in iz daljave dolgočasna. Nekaj spremembe je nudil šele zaliv, v katerega so zapluli, da pristanjo v pristanišču Diego Suarez, ki so ga zagledali pred seboj.

Tam je bilo zasidranih nekaj francoskih vojnih ladij in manjših parnikov ter jadrnic in čolnov. Na krovu je postalo živahno. Zbrali so se tisti potniki, ki se niso nameravali izkrcati. Na pomoč je spet čakala množica radovednežev, zakaj prihod potniške ladje iz Francije je bil za malo mornariško gnezdo velik dogodek. Prinašala je s seboj del Francije, del daljne Evrope.

Mimo Vinka, Jeane in Paula se je izkrcalo le nekaj mornariških častnikov, ki so prihajali na Madagaskar, da zamenjajo tiste, ki so odslužili svoj čas na otoku in se bodo vrnil domov. Ker pa je imela ladja v Diegu Suarezu daljši postanek, so izkoristili priložnost za ogled mesta tudi bolj ali manj vsi ostali, v Tamatave namenjeni potniki.

Vinko je tu prvič stopil na tla velikega otoka, ki je imel odločiti njegovo nadaljnjo usodo. Z Jeane in Paulom se je nastanil v edinem boljšem hotelu, kjer so v restavraciji in kavarni poleg nekaj uradnikov in trgovcev spet prevladovali mornariški in pehotni častniki.

Nerad se je Vinko naslednjega dne zjutraj vkrcal v majhen in zanemarjen lokalni parnik proti Vohémaru. Več kakor potnikov je bilo na parniku blaga. Mimo dveh, treh trgovcev in nižjega francoskega uradnika, je dobil za družbo malgaške domačine, ki niso razumeli francoščine. Edini uradnik mu je mogel odgovorjati na vprašanja, ki so ga zanimala, strogo pa je čuval namen in cilj svojega potovanja. Tako je prispeel v malgoško obalno mestece Vohémar. Mesto v pravem smislu to ni bilo, bolj ribiška, kmečka in gozdarska naselbina. Poleg nekaj hiš je štel kraj več koč sredi nasadov palm, banan in drugega južnega rastlinja. Za posebno ogledovanje in zanimanje Vinko ni imel časa. Zaradi nadaljnega potovanja so mu v gostišču

nasvetovali lastnika ribiške jadrnice. Po dolgem pogajanju, ko je moral zbijati pretirano ceno, se je dogovoril za prevoz do selišča Matore ob istoimenski reki. Odplul je naslednjega dne zarana in se v Matori lotil pogajanj z nosači. To ni bilo lahko. En sam prebivalec je znal za silo nekaj francoskih besed, nobeden pa ni z navdušenjem sprejel ponudbe. Prijavili so ceno in nazadnje pristali s precej nezanesljivimi obljubami.

Do prihoda Paula in Jeane je imel še dober poldrug dan časa. Uporabil ga je za spoznavanje življenja domačinov. Ker ni bilo hotela ali druge priložnosti za nastanitev, se je vgnezdil pri možu, ki je lomil francoščino. Hiša je bila lesena in razmajana. Po stenah so lazili komaj za palec veliki geki, ki mu niso bili ljubi sostanovalci. Sprijaznil se je z njimi šele ko so mu pojasnili, da niso nevarni, marveč koristni, ker uničujejo hišni mrčes in so po vsem otoku domače živali.

Na ležišču, ki so mu ga odkazali, dolgo ni mogel zaspati. Mimo gekov ga je motilo vreščanje lemurov, ki so se kot nočne živali podili po bližnjem drevju. Pa niso bili le geki in lemuri, ki so mu kratili spanje. Zdaj, ko je bil na robu caratanskih pragozdov in tik pred končnim ciljem dolgega potovanja, ga je mučila nevarnost prodiranja v neznano divjino in dvomljivost uspeha. Tudi premišljevanja o vzroku, zakaj sta ga Paul in Jeane pustila samega do tod in misel na zoprnega Portugalca, so ga vznemirjala. Bil je sicer prepričan, da je brazgotinec nadaljeval pot proti Tamatavu, zakaj v Diegu Suarezu ni videl, da bi se bil izkrcal, vendar je vedno znova vdiral v njegovo notranjo bit kakor komaj slutena mora. Zaspal je pozno in spal le polovično.

Prebudil ga je francoski »Bon jour, mon chéri«. Pred njim je stala Jeane. Sklonila se je k njemu in ga poljubila. V dremavici je komaj doumel, kaj se dogaja. Landecova je pričakoval šele popoldne.

»Ti tu? Kaj se je zgodilo?« je vprašal.

»Paul je prej opravil svoje posle, kakor je pričakoval,« je rekla. »Prisilila sem ga, da sva takoj odpotovala za teboj. Skrbelo me je, kako ti je.«

»Kako sta prišla sem?« je hotel vedeti.

»Z isto barko kot ti,« je povedala.

»Ponoči?« se je začudil.

»Iz Vohémara smo odpeljali ponoči, zdaj pa je že jutro,« je rekla.

Jeana skrbel zanj, ki jo je gnala na potovanje ponoči z negotovo jadrnico, mu je pregnala vse nevséčne misli in občutja. Vrnila se mu je samozavest. Objel je Jeane in se ji ljubkujoče zahvaljeval za skrb in vdanost.

Vinko, Jeane, Paul in nosači so se že zarana odpravili na pot v pragozdove. Od selišča je vodila po rečnem bregu navzgor dobro izhopena pot in hoja ni bila težavna; po nekaj kilometrih pa se je pričela izgubljeti v stezi, ki je postajala čedalje manj opazljiva. Vendar so jo nosači, ki so nosili opremo in živila, še dobro poznali. Ko se je tudi steza nehala in je postajala goščava pod visokimi evkalipti vedno bolj divja, sta uravnavala

Vinko in Paul prodiranje po knezovem zemljevidu in igli magnetni.

Na knezovem zemljevidu je bila dalje v goščavi zaznamovana navpična, skoraj obelisku podobna skala. Priti do nje je bila prva naloga. Samo to bi moglo potrditi, da je pot prava in res vodi k cilju. Po Vinkovem mnenju bi morali že biti pri njej, zato je pričel resno dvomiti o pravilnosti in celo o resničnosti knezovega zemljevida. Postajalo mu je tesno pri srcu, vendar svoje skrbi in tesnobe ni hotel izdati. Ustavil se je in znova pazljivo opazoval zemljevid. Paul je to opazil.

»Kaj premišljuješ?« je vprašal.

»Zakaj še nismo prišli do skale,« je povedal.

Landec je pričel sam proučevati zemljevid.

»Morali bi hoditi dalje do reke,« je ugotovil. »Preiščiva okolico! Morda najdeva kak razgled.«

Nosači so odložili tovore in posedli. Tudi Jeane se je zleknila po tleh. Hoja jo je hudo utrudila. Vinko in Paul sta krenila v levo, ter prišla do vzpetine, od koder se je odpiral pogled na del rečne kotline. Da bi bolje videl, je splezal Paul še na drevo.

»Vidim nekaj sivega,« je dejal.

»Da ni le odmrlo drevesno deblo?« je menil Vinko.

»Ne, skala bo. Prav taka skala, kakor jo napoveduje zemljevid,« je s trdnim prepričanjem rekel Landec.

Vrnila sta se k nosačem in Jeane. Krenili so dalje, levo odmaknjeni od rečne struge. Da, pot je prava. Zemljevid ni zlagan, so ugotovili.

»Vsa zgodba je resnična!« je šinilo Vinku v zavest. »Knez Iron Ravaevalo in svetišče pod Caratanano nista izmišljena. Cilj bomo dosegli.«

Od zadovoljstva je postal nemiren. Roke so se mu tresle in besede ni mogel spregovoriti. Tudi Landec je žarel obraz od zadovoljstva, brez obotavljanja je odredil počitek. Polegli so po tleh in pripravili kosilo. Vinko in Paul sta še skrbneje proučevala zemljevid.

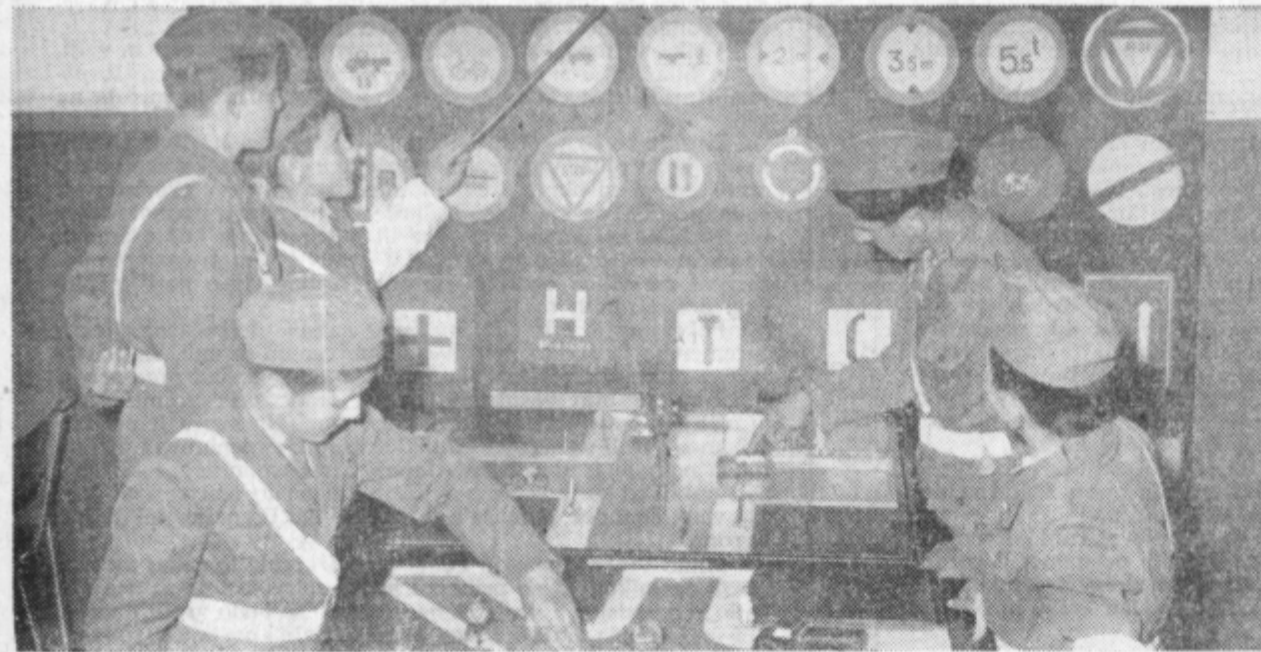
»Narisan je z roko in na hitro,« je rekel Landec, »vendar je čudovito pravilen in natančen. Le kako je mogel po spominu zarisati tako pravilne razdalje in znamenja? Saj je skoraj neverjetno.«

»Res,« je pritrdil Vinko. »Vse do tega trenutka sem dvomil, da bomo mogli z njim najti pravo pot. Zdaš bo treba samo še dobro paziti na znamenja. Če bi pot zgrešili, bi bila najina krivda.«

Po kosilu in odpočitku so krenili dalje, napredovanje pa je postajalo čedalje težavnejše in zamudnejše. Tropični pragozd je bil tako zaraščen z grmovjem, ovijalkami in drugim rastlinjem, da je bilo treba na nekaterih mestih pot izsekati. Tudi napredovanje po rečnem bregu ni bilo prijetnejše. Obrežje je bilo tu dvignjeno in skalnato, tam spet nizko in zamočvirjeno. Tod je bila bambusova goščava neprehodna. Hoditi so morali oddaljeno od struge, pa vendar spet tako, da niso izgubili smeri, ki jim jo je kazala. Težave so jim povzročali še izlivi potokov in sama sreča je bila, da ni bilo tropskega deževja. Jeane je omagovala in morali so ji napraviti nosilnico iz bambusovih palic.

NA PRVEM MESTU - SLABE CESTE

● V skoraj polovici vseh šol smatrajo predavatelji vzgojo o prometu za dodatno breme. ● Enajst AM društev je lani izdalo 12.472 potrdil za vožnjo za mopedi. ● Občinski organi za notranje zadeve pa na novo 2.151 amaterskih, 234 poklicnih in 88 traktorskih voznških dovoljenj. ● Občinski organi za notranje zadeve vodijo v evidenci 2.461 poklicnih voznikov, 15.186 voznikov amaterjev in 911 voznikov - traktoristov.

Mestno ulično mrežo v Celju vzdržuje podjetje za ceste in kanalizacije, tranzitno cesto I. reda in ceste II. reda (vpadnice) pa cestno podjetje Celje in sicer površine cest ter prometno signalizacijo. Mirne vesti lahko trdimo, da je prometna signalizacija na ulicah, ki jih vzdržuje cestno podjetje Celje — dobra. Prav naspornost pa ugotavljamo, da je prometna signalizacija na ostalih ulicah zanemarljiva. Prometni znaki so nečitljivi, prehodi za pešce neobnovljeni, pločniki razpokani. Dejstvo je, da vzdrževanje in urejanje cest na območju Celja in v drugih večjih mestih, ne poteka načrtno in organizirano. Za ilustracijo navajamo podatek, da je bilo samo lani izdanih 47 dovoljenj za prekope cestniš in ulic!

Poseben problem v starejših naseljih oziroma v večjih mestih pomenijo tudi neurejeni parkirni prostori za tovorna vozila. Tako najdemo tovorna vozila na vseh primerih in neprimernih prostorih, kjer po večini ovirajo normalni razvoj prometa. Največji problem pa pomenijo tako imenovane prometne konice, kot je na primer v Celju Butejev most preko Ložnice. V zadnjih treh letih je bilo na tem mestu 63 prometnih nesreč. Kljub raznim urgencam, posvetom in ogledom še tega problema ni nihče premaknil z mrtve točke.

Vse večji problem pa so po številu prometnih nesreč manjvrednostne ceste, na katerih je iz leta v leto več nesreč in kršitev prometne discipline. V bodoče bo nujno vzpostaviti redno kontrolo cestnega prometa na cestah II. in III. reda, sicer bo varnost na teh cestah v še večji meri ogrožena. Pri tem bi se naglasili težave, na katere naletijo uslužbenci LM, ko rešujejo prometne težave ali odstranjujejo poškodovana vozila in rešujejo poškodovane osebe, ker v okraju ni na razpolago ustreznih dvigal in drugih

POSKUS TATVINE AVTOMOBILA

V večernih urah pretekli četrtek je neznan storilec poskušal ukrasti osebni avtomobil fiat 750 CE 62-89, ki je bil parkiran pred stanovanjem JOZETA JAKOBA v Plečnikovi ulici v Celju. Storilec je odpeljal avtomobil približno 50 metrov od hiše po ulici, pobral ključke, vozilo pa pustil.

Varnostni organi so pri preiskavi odkrili dobro vidne prstne odtise in so storilca na sledi. —cz

VLOM V GOSTIŠČE

V noči od četrтка na petek je neznan storilec vlomil v gostišče Hum v Laškem. Storilec je razbil steklo na oknu posebne sobe in tako prišel v lokal. V točilnici je nasilno odprl predal točilne mize; iz katere je vzel nekaj drobiža. Iz polic nad točilno mizo pa je vzel manjšo količino cigaret, napolitank ter čokolade. Popil je tudi nekaj alkoholnih pijač in zapustil prostor po isti poti.

pripomočkov. Edino zavod za požarno varnost ima eno samo dvigalo, s katerim pa ni mogoče odstranjevati težkih vozil.

S sistematično in organizirano prometno vzgojo so v našem okraju pričeli šele pred tremi leti. Tako je predmet prometne vzgoje v osnovnih šolah v učnem načrtu. Na osnovnih šolah kljub temu prometne vzgoje ni povsod ali pa jo obravnavajo le priložnostno. Se težje je na srednjih šolah, kjer imajo ta predmet za dodatno breme, z izgovori, da je učni program tako natrpan in da zato za prometno vzgojo ni časa. Pri tem pa pozabljajo, koliko otrok je udeleženih v prometnih nesrečah, oziroma da bodo ti otroci jutri vozniki.

Za ocenjevanje prometne varnosti na cestnem omrežju našega okraja je potrebno, da tudi statistično prikazemo gibanje prometnih nesreč in posledic, ki pri tem nastajajo. Navedli bi samo število prometnih nesreč v letu 1962 in v lanskem letu. Lani je bilo 896 prometnih nesreč, v katerih je izgubilo življenje 61

oseb, 891 je bilo hudo ali lažje telesno poškodovanih, materialne škode pa je bilo za 164 milijonov dinarjev. Pred dvema letoma je bilo 479 nesreč, 22 mrtvih, 517 huje ali lažje poškodovanih, materialne škode pa 55 milijonov 500 tisoč dinarjev. Pri tem so vštete le nesreče, v katerih je nastalo več kot sto tisoč dinarjev materialne škode. Če analiziramo vzroke nesreč, ugotovimo, da so jih veliko število povzročili vozniki, ki ne prilagajajo hitrost vožnje stanju ceste, gostoti prometa ali svojim sposobnostim. Pri tem nimamo podatkov, ki govorijo o stroških zdravljenja, invalidnosti ter o drugih zdravstvenih storitvah. Iz podatkov komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje je razvidno, da so lani obravnavali 1.349 poškodb, ki so nastale s prevoznimi sredstvi. Opisane prometne nesreče so povzročile izgubo narodnega dohodka za približno 400 milijonov dinarjev. Pri tem je zanimiv podatek, da so poškodbe pri prometnih nesrečah povzročile več stroškov, kot vse ostale delovne nezgode. Torej je o tem vredno razmišljati. J. Sever

PREVENTIVNA PROMETNA VZGOJA SE POGATO OBREŠTUJE. OTROKA JE NUJNO ŽE V SOLI POUČITI O NEVARNOSTI PROMETA, DA SE POZNEJE NE ZNAJDE MED PORAZNIMI ŠTEVILKAMI PONESREČENIH (LEVO). — PIHALEC: TALE NA SLIKI JE MIRNE VESTI SEDEL NAZAJ ZA KRMILLO, BALON PO Pihanju NI SPREMENIL BARVE. BOLJE PREJ KOT KASNEJE (SPODAJ). FOTO: J. POLJANSEK

2 SALON Dore Grün

Venomer poudarjajo, da je vojna luksuz, ki si ga lahko privoščijo samo bogate države. Denar je najstrašnejše vojno orodje; kdor ima denar, lahko v najkrajšem času skonstruira najstrašnejše vojne stroje. Če torej ima Amerika takšne in takšne stroje, kdo ji lahko prepreči, da jih nekega dne ne bi uporabila, če bi se ji zahotelo?

Edino, kar se zdi Japoncem v Ameriki vredno raziskati, so drobnarije in malenkosti. V tistem času so Američani konstruirali neke nove avtenske mine. Daisy se je seveda najraje zabavala z mornarji, ki so imeli opraviti s temi minami. Ni ji bilo težko. To so bili v glavnem mladeniči, ki so skrbeli predvsem za svojo službo, kadar niso bili v službi, pa za dekleta. Daisy se je zanimala tudi za skladišča bencina, kajti gospod Osaki je dobro vedel, da ta skladišča lepo gorijo, kadar pade nanje recimo kakšna bomba. Prav tako je morala izvedeti, kje hranijo pogonsko gorivo za vojno mornarico.

Osaki je živel v New Yorku zelo solidno. Najel si je tipično ameriško stanovanje v nekem penzionu. Vse je bilo docela normalno, čudno je bilo le to, da so si levo in desno najeli stanovanja njegovi agenti. Obe stanovanji sta bili sicer prazni, toda ker je Osaki redno plačeval najemnino, ni nihče vprašal, zakaj so gospodje najeli stanovanji, v katerih ne stanujejo. Gospod Osaki je prebil stene in si tako zagotovil beg v primeru, če bi ga kdo iskal v neprimernem trenutku.

Stanovanje je pospravljala neka stara ženska, za katero so ameriške oblasti kasneje ugotovile, da je bila njegova mati. Če je v resnici bila njegova mati, ni važno, gotovo je samo to, da stara Japonka ni z nikomer govorila in tudi nikoli ni zapuščala hiše.

Osaki je živel neverjetno solidno, četudi so skozi njegove roke šle ogromne vsote denarja. Zapravil je samo toliko, kolikor bi zapravil vsak japonski kapitan. Daisy je delala zanj že leto

dni, Osaki je bil z njo zelo zadovoljen, vendar je še ni videl.

V New Yorku ni nihče sumil Osakija, da bi bil japonski oficir. Vse naloge, ki so mu jih poverili predpostavljali, je opravil solidno, zanesljivo in hitro. Razmišljal je, da bi se vrnil v domovino in ji komstil na kakšnem drugem mestu. Njegova organizacija je delala tako brezhibno in neopazno, da bi jo z lahkoto vodil tudi kdo drug.

V tem ko se je gospod Osaki ukvarjal s temi mislimi, je dobil novo nalogo. Tokrat nekaj posebnega in težkega. Stvar je bila zelo važna za Japonko, vendar je s svojim sedanjim aparatom ni mogel opraviti. Slo je za to: ZDA imajo zelo velike komercialne interese v Južni Ameriki. Tam so odkrili nove izvire nafte, ki jih je zakupil severnoameriški kapital in kjer so v pretežni večini delali Japonci. Japonska delovna sila je bila cenejša od severnoameriške. Zoper te Japonce so se zdaj dvignili neki severnoameriški finančni krogi, zlasti tisti, ki so imeli svoj denar nglazen v podjetjih Južne Amerike. Po njihovem mnenju so bili Japonci škodljivci. Zakaž?

Kadar kjerkoli v Ameriki odprejo kakšno novo industrijo, rudnik, ali odkrijejo nove izvire nafte, pride na takšna mesta na tisoče delavcev. Ko se zaposlijo, si zgradijo barake in tako nastanejo okrog podjetij cela lesena mesta. Delavci pa ne prihajajo sami, ampak jih spremljajo agenti. Prihajajo agenti, ki ponujajo zemljišča, avtomobile, šivalne stroje, kolesa, radioaparate. Od delavcev izsiljujejo akontacije in odplačila za svoje blago. Tako se ves denar, ki so ga kapitalisti izplačali kot dohodke, zopet vrača v njihove roke. Toda japonski delavci ne čujejo nič slišati, so gluhi za lepe besede severnoameriških agentov. Ne kupujejo ne Fordovih avtomobilov ne šivalnih strojev ne drugega, pač pa hranijo svoj denar. Po nekaj letih dela se v tretjem razredu kakšne ladje vračajo v domovino, da bi tam z zasluženim ameriškim denarjem odprli kakšno čajnico, gostilno ali kaj podobnega. Ameriški denar potuje torej na Japonsko; to pa seveda ni prav. Ko je gospod bog ustvarjal svet, tega namreč ni tako predvidel. Zato je treba stvar urediti tako, da bo po božji volji.

SAVINJA NAPLAVILA AVTOMOBIL

Minuli teden so občani iz vasi Udmat pri Laškem sporočili varnostnim organom, da so v Savinji videli avtomobil, ki je pred nedavnim (o nesreči smo že poročali) pri prometni nesreči zdrknil vanjo. Celjska gasilska ekipa ga je potegnila iz vode in obvestila lastnika.

Kaže, da so ga narasle vode ob odjugi preteklih dni toliko dvignile in počasi potiskale po strugi, da ga gramoz ni zasul. Avtomobil so našli nekaj deset metrov nižje od tolmuna, v katerega je pri nesreči zdrknil.

ZARADI OKVARE NA TRAVNIK

V vasi Črnova pred križiščem ceste drugega reda Velenje—Dobrna je prišlo do prometne nesreče ko je voznik CE 71-82 JOZE KOPRIVC, doma iz Velenja, zapeljal s ceste na travnik.

Po izjavi voznika je prišlo do nesreče zaradi okvare na krmilju. Posebna komisija pri varnostni službi primer raziskuje.

TRČENJE ZARADI IZSILJEVANJA PREDNOSTI

Na cesti tretjega reda v vasi Pijavsko med Sevnico in Krškimi je prišlo do trčenja. Voznik tovornega avtomobila ZG 18-53 ZVONKO KINCIC iz Zagreba je vozil proti Krškemu. Pred mostom mu je pripeljal nasproti voznik poltovornega avtomobila LJ 87-49 EDVARD KORITNIK, doma iz Rateč — Hotemeža. Zaradi prevelike hitrosti in izsiljevanja prednosti na ozkem mostu sta trčila. Na srečo na bil nihče telesno poškodovan, materialno škodo pa cenijo na okrog 100 tisoč dinarjev. Zaradi večjih poškodb so s poltovornega vozila vzeli evidenčno tablico. Voznika nista bila vinjena.

SPLASEN KONJ PRED AVTOMOBIL

Pri Grajski vasi v Savinjski dolini je prišlo do prometne nesreče na cesti prvega reda. STJEPAN STEVAN iz Sentruperta 29 je na povodcu gnal konja proti Gomilskemu po skrajni desni strani cestišča. Ob prehitovanju tovornega avtomobila se je konj nenadoma splasil in skočil proti sredini cestišča ter zaprl pot tovrnemu vozilu, ki ga je upravljal FRANC ZAMAN iz Crečnjic pri Zveznikih. Voznik je skušal nesrečo preprečiti s tem, da se je umaknil splaslemu konju proti sredini cestišča. Nasproti je po levi strani cestišča prihajalo drugo vozilo, ki se mu je voznik umaknil in oplazil konja. Tega so morali zaradi močnih poškodb prepeljati v Celje na prisilni zakol. Skodo cenijo na tristo tisoč dinarjev.

SLABE ZAVORE VZROK NESREČE

Na cesti tretjega reda v bližini vasi Prilipa pri Brežicah se je pripetila prometna nesreča. Iz Brežic proti Jesenicam na Dolenjskem je vozil tovorni avtomobil NM 33-97 voznik MARJAN KLEMENCIC, doma iz vasi Prilipa. Za njim je pripeljal tovorni avtomobil NM 34-84, ki ga je upravljal voznik IVAN KLEMENCIC iz Brežic. Ko je dohitel prvo vozilo, je zavril, vendar mu zavore verjetno zaradi okvare niso delovale ter se je tako s precejšnjo silo zaletel v desni del kasona spredaj vozečega vozila. Pri trčenju je bilo močno poškodovano drugo vozilo, tako da je škoda za devet sto tisoč dinarjev. Voznik IVAN KLEMENCIC je utrpel udarec v prsni koš, vendar ni iskal zdravniške pomoči.

V BOLNISNICI PODLEGEL

V prometni nesreči, ki se je pripetila 19. januarja letos v Sempetru na cesti prvega reda je voznica MILENA RAVNIKAR iz Ljubljane z osebnim avtomobilom LJ 231-71 zadel RADA PANICA iz Celja, ki je šel v spremstvu svoje zaročenke ANICE JORDAN po cestišču, tako nesrečno, da je ponesrečenec kljub takojšnjemu prevozu v bolnišnico in zdravniški pomoči umrl.

GLAVA NAPRODAJ

VI.

Po pripovedovanju Jožeta Jeršeta piše Drago Hribar

Za njimi je bilo nekaj manjših spopadov in nekaj vojaške aktivnosti, potrebne zato, da bi vedeli, zakaj pravzaprav sploh dobivajo denar. Zdaj je prišel čas, ko je bilo treba položaj v Hanoju zapustiti. Premik je bil določen za Dien Bien Fu, starodavno trdnjavo in najmočnejše francosko oporišče na Severu. Se prej so jih poslali za nekaj časa na vaje, da bi se naučili upravljati z orožjem, ki ga doslej niso imeli v rokah. Po opravljenih izpitih so še kakšen teden ostali v Hanoju, nato pa so jih z letali prepeljali proti Dien Bien Fuju. Skupina, v kateri je bil Jerše, je štela kakšnih šest moš.

V zraku niso bili kdove kako dolgo, ko je prišlo povelje, naj izskočijo. Poskakali so v praznino in se pozibavali v vetru, ki jih je samovoljno nesel — v neposredno bližino Ho Si Minhove vojske! Padli so tako rekoč v bojišče kakor muhe v mleko. Toda imeli so srečo; regularnim francoskim silam je uspelo zadržati pritisk narodnoosvobodilne armade in legionarjem se je posrečilo zbrati in priti do cilja.

Boji so trajali vseskozi; v njih je sodeloval tudi tako imenovani »bataljon smrti«, sestavljen iz napol mrtvih vojakov, ki so se borili brez orožja — z noži. Jerše je bil v tem peklu tri tedne. Zadnji dan je bil lažje ranjen v nogo, z njim pa je bil ranjen tudi neki oficir. Ker jima na kraju samem nihče ni mogel nuditi

Spodaj se je po cesti, ki je vodila v ujetništvo, pomikala dolga kolona. Jerše in tovariši so se ji pridružili.

KOLONA GRE DALJE...

Sliši so po cesti. Hodili so dan in noč. Brez hrane. Po nekaj dneh hoje so si smeli odpočiti; kdor je hotel (ali pa tudi ne hotel), se je lahko najedel trave. Nato so krenili dalje. Pred njimi je bila cesta. Noge so postajale vse težje. Mnogo jih je padlo in obležalo. Kolona je šla dalje...

Po šestih dneh hoje, ko so bile noge kakor svinec in je glavo popadala vrtoglavica, je neki Ceh, ki se je vlekel poleg Jeršeta, nenadoma rekel:

— Zavalili se bomo tu, po stmini. Ko bo tale drhal mimo, se bomo zavlekli nazaj. Bo že kako.

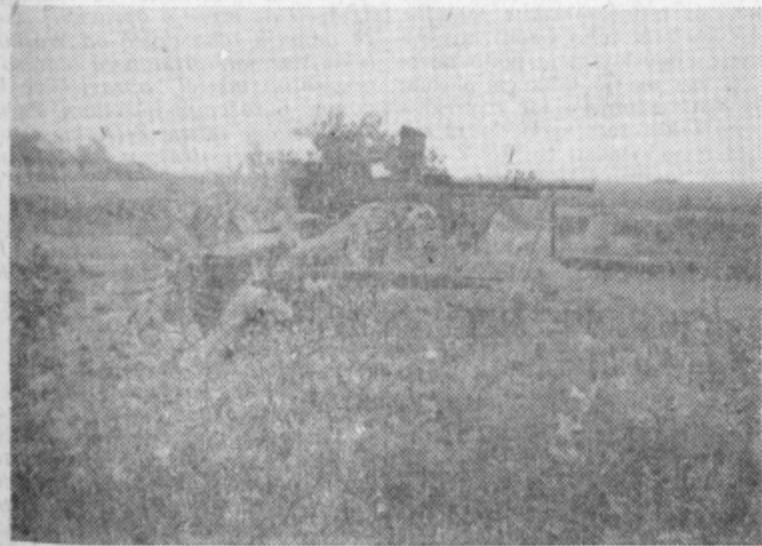
Bilo je ponoči. Skupina ujetnikov, v kateri so bili trije Nemci, Norvežan, Svcicar, Ceh in Slovenec, se je spustila pod cesto, ne da bi stražarji opazili. Spodaj so se stisnili k zemlji. Občutek, da so rešeni, ki so ga od izčrpanosti zaznali kakor v omotici, jim je za trenutek vrnil nekaj moči. Prisluškovali so odjeku korakov, ki je postajal vse tišji, dokler ni nažadnje povsem utonil v temi dalje.

— Kolona gre dalje, je rekel nekdo.

— Odšla, so si oddahnil.

Nad njimi je bila razprostrta noč in neizmerno nebo. Rešeni so in če bi imeli krila, bi lahko poleteli kamorkoli kakor ptice! Toda imeli so samo noge, otrple in otekle; bili so lačni in rešitev je bila še daleč. Dlje kot kdaj koli. Zemlja, ki so jo bili prišli osvajat, se jim bo maščevala; od nje ne bodo dobili niti drevesnega plodu! Povsod naokrog trava in močviriska voda, to je vse, s čimer jih bo potešila. Ni to rešitev ki odrešenim obeta smrt?

Nič niso razmišljali. Gon po samoohranitvi je deloval povsem mehanično. In tu se je pričela njegova tragična pot; grozljiva drama, v kateri so z zadnjimi napori tavali za koščkom kruha. Ga bodo vendarle našli?

Na položaju — v boju za trdnjavo Dien Bien Fu, ki je padla maja 1954 pred nezadržnim napadom narodnoosvobodilne armade pod vodstvom vietnamskega generala Dzapa. Francoska kolonialna vojska je kapitulirala...

pomoči, je Jerše oficirja spravil do ceste, ustavil neki avtomobil in ga odpeljal v Sajgon. Nato se je vrnil v enoto, ki je bila nameščena v enem izmed bunkerjev v tako imenovani osmi vasi. Mnogo njegovih tovarišev je med tem padlo, veliko pa so jih tudi ujeli. Ko se je tisti večer patrolja odpravljala na odhod, je prišel »šef seržant« ter rekel:

— Brez strela, predati se moramo!

Začuden so se spogledali, kajti povelje se jim je zdelo ne navadno.

— Kako? bi bili skoraj vprašali v zboru.

— Zunaj je Ho Si Minhova vojska!

To je bil vsekakor nepričakovani obrat, v katerem ni kazalo drugega, kakor vdati se v usodo. Morali so odložiti orožje in zapustiti utrdbo.

SKOZI SVINČENO TOČO

PIŠE

Branko Hofman

RIŠE

Peter Krivec

ZAKAJ RAZLIČNE CENE

Pred nekaj dnevi sem se peljal z avtobusom celjskega avtobusnega podjetja iz Polzele od postaje (gostilna Cimperman) do Brega (pri tovarni nogavic), in spet opazil razlike v tarifah za isto progo. Včasih namreč plačam 20 dinarjev, včasih pa 40. Če pa se peljem do Zalca, plačam enkrat več, čeprav je pot sedemkrat daljša. Rad bi vedel, zakaj te razlike v tarifah, čeprav gre za isti avtobus in istega sprevednika.

Tone Tavčar, Breg 4
Polzela

DVE PO POPLAVI

Tovariš urednik! Ob lanski poplavi je bilo prizadeto tudi stanovanje Alojza Goleža. V stanovanju, ki je prizemno, se je pričel pogrezati pod in z njim vred tudi glinasta peč, prav tako pa je počila tudi ymesna stena. Posebno nevarnost predstavlja glinasta peč, ki se lahko ob času ogrevanja zruši in povzroči požar.

Situacija je bila pravočasno prijavljena Zavarovalnemu zavodu v Celju. Obljubljali so ogled, vendar ni bilo iz teh obljub nič. Mimo je bil že december in zadevo smo prijaviteli Gradbeni inspekciji na občinski skupščini v Celju. Toda tudi tukaj je bilo isto — nič. Hišni svet je sklenil, da prijavi zadevo na republiško skupščino in o tem tudi obvestil celjsko občinsko gradbeno inspekcijo.

Gradbena inspekcija je odgovorila, da naj hišni svet kar pošlje pritožbo na republiško skupščino, vendar pa je razpisala strokovni ogled komisije za 15. januar t. l. in ga kmalu nato zopet preklicala zaradi nujne seje na občini. Se danes je škoda neocenjena, ker se vsi izgovarjajo drug na drugega.

Janez Skerl,
Hišni svet — Na Otoku 6

*

Tovariš urednik! Ko so pred nekaj leti pričela graditi novi železniški most preko Voglajne so porušili čuvajnico, v kateri je stanovala žena upokoženega železničarja — Ana Kosernikova. Preselila se je v železniške barake ob Voglajni. Ob poplavi v lanskem letu se je tudi v njeno malo stanovanje nakopila nesnaga, ki jo je tam pustila umazana voda. Pod njenega stanovanja se sedaj ni suh in smrdi. Poleg tega pa si je stara ženica morala v svoje stanovanje vskladiščiti tudi vso kurjavo — drvarnice seveda nima — tako da noč in dan vdihava vonj po starih preperelih železniških pragovih in tudi vonj gnilega poda. Situacija bi bila precej boljša, če bi se poleg barake lahko uredila mala drvarnica, da bi se vsaj delno izpraznilo njeno malo stanovanje in bi se tudi lažje osušilo.

Anton Golež,
Celje, Na Otoku 6

»A LA CART« V SLOVENSKEM DOMU

Letos 25. januarja med 13. in 14. uro smo v renomiranem hotelu Slovenski dom v Rogški Slatini naročili kosilo za sedem oseb, in sicer za štiri osebe »a la cart« ter za tri osebe gotova jedila. Bili smo slabo postreženi, da ne govorimo o tem, čeprav smo s podelželja, kaj je naravni zrezek in kaj svinjska pečenka, ki so nam jo servirali. Poleg tega je bilo kosilo videti, kot da bi ga sestavili iz ostankov, ki so jih pustili abonenti, ker je bilo sestavljeno iz samih kosčkov.

Ko nam je natakarica servirala kruh, ki ga je pobrala s sodenjih miz, na njem je bil celo cigaretni ogorek ali po domače »čik«, se nam je vsililo maenje, da se kaj takega redko zgodi v kakšni hribovski gostilni. Omenjeni dogodek v lokalu kot je Slovenski dom zasluži vso kritiko. Pri tem smo mnenja, da če smo tudi s podelželja, zaslužimo solidno in čisto hrano, ki jo tudi poštno plačamo.

Silvo Levce, Planina

REŠILA OTROKU ŽIVLJENJE

Ko sem v predzadnji številki Celjskega tednika prebral članek, v katerem piše graja žalskega zdravnika, sem se nemalo začudil. Sam imam namreč o omenjenih zdravnikih drugačno mnenje. Pred nekaj leti je namreč moj otrok v hudi zimi zbolel za pljučnico. Kazalo je, da ni več pomoči. Svak se je odpeljal iz Ponikve v Zalec po pomoč (stanujem pol ure od Ponikve in približno osem kilometrov od Zalca). Opolnoči se je pripeljal dr. Fišer ter otroku rešil življenje. Če bi bil prišel šele jutraj, bi bilo gotovo prepozno. Letos januarja pa mi je otrok ponovno zbolel. Zena je odhitela v Zalec, toda dežurni zdravnik je bil že na terenu. Zato je prijavila obisk zdravnika na domu. Čeprav je bila osemnajsta na seznamu prijavitelcev, je dr. Rasiewicz prišel že ob osmih zvečer in opravil svojo dolžnost.

Franc Dražnik, Podkraj 11, Zalec

KAKO VZGOJIMO BODOČE ZLOČINCE

1

Pred letom in pol je tragični dogodek globoko pretresel Celjane. Mlad človek (nepolnih dvajset let) je ubil svoje starše. Dolgo se je o tem govorilo. Preprosti meščani, pravniki, zdravniki, psihologi, javnost — ki so se vpraševali, kako je mogel ta mladi človek storiti takšen zločin, kaj ga je k temu navedlo? Mislili so, da je duševno bolan. Psihiatrijsko sodna ekspertiza pa je dokazala nasprotno. Obsojen je bil na dolgo vrsto let zapora, a primer sam je tonil v pozabo. Ni temu več kaj dodati?

Vsi prebivalci smo tako ali drugače soodgovorni za ta zločin. Vsi imamo nemirno vest, ker smo dovolili, da je med nami dorasel tak zločinec. Morilec se zaveda svojih dejanj in ve, da je kazen zaslužil. Vse življenje bo nosil nemirno vest in bo v družbi ožigosan.

Toda če analiziramo njegovo življenje, dobimo jasno sliko motiva za zločin in hkrati podobo njegove osebnosti. Bolestna je življenjska zgodba tega mladega človeka. Njegova preteklost je bila prav tako tragična, kot bo njegova bodočnost. Oče je bil robač, alkoholik; čeprav na oko urejen človek, je bil strah za družino.

Prihajal je domov pijan, pretepal je ženo. Otroka sta se budila iz sna, drhteča od strahu.

Do skrajnosti frustriran v detinstvu, brez svoje svobodne volje, mučen in poniževan se je povlekel vase, čeprav je bil videti le kot miren deček. V šoli ni imel uspeha. Kot vsi nevrotični otroci se ni mogel skoncentrirati na učno snov. Oče ni imel zanj nikoli lepe besede. Zmerjal ga je na vsakem koraku, mu vlivljal nezupanje v lastne sile in sposobnosti. Prišel je dan, ko je fantu v možganih dozorel fantalen sklep, da zanj ni življenja, dokler bo oče živ... Potem se je zgodil dvojni zločin, ko je bila ob življenje tudi mati, čeprav brez pravega motiva. Kot v večini takih primerov, tako se tudi v tem ni nihče brigal za fantovo razpoloženje, za njegove muke. Mati je bila preplašena, brez vsake iniciative in poguma, da bi pretrgala s takim življenjem in rešila sebe ter otroke tiranije moža. V šoli so od fanta terjali samo znanje in se niso zanimali za učinkovito vzgojo mladega človeka. Organi za zaščito družine so bili (če so bili informirani?)

brez moči, ker ni popolnejših in strožjih zakonskih predpisov. Pošteni občani se zgražajo nad zločinom, toda mirno so gledali, ko je sosed pretepal svoja otroka, morda so se celo sprenevedali, ko so čuli krike, ali pa skomignili z rameni, češ samo sosed se je vrnil pijan domov.

To je bil en razkrit, analiziran in tragičen primer, ki pa ni osamljen. Nešteto otrok je pri nas vsak dan izpostavljen najbolj krutemu kaznovanju. Najpogosteje so starši teh otrok nevrotični, ki na ta način razbremenjujejo svoj lastni strah in podobne simptome. Za take postopke ni opravičila. Največji strahopetnež je, kdor muči otroka, ki se ne more in tudi ne sme braniti. Takšne kazni so navadno storjene slepo, brez razmišljanja o posledicah, ko starši zgrabijo najbližje predmete od pohištva, posoda pa do kamenja ali opeke. Poznam primere, ko so otroka nalašč opekli z vročo juho, drugega z razbeljenim predmetom; ko so jih čez noč zapirali v kleti in kopalnice, ko so jih celo spodili v veter in sneg, in še podobne strahote.

Po ambulantah in bolnišnicah ne preverjajo izpovedi o tem, kako je do nesreč prišlo. Statistika, ki bi povedala resnico, bi nas zaprepastila. Veliko je otrok, ki so jih poškodovali starši ob kaznovanju. Zgodi se, da otroci umrejo. Zlasti tisti do treh let (spomnimo se zločina v Mariboru, ko je oče ubil otroka, ker se je jokal. Pripomba uredništva). O koliko takih primerih ne bo nikoli sodnika — ker ni tožnika! Mala usteca ne govorijo in ne obtožujejo. Navadno otroci mislijo, da so sami krivi za poškodbe, ki jim jih povzročijo drugi.

Eden od mojih pacientov je trpel za epileptičnimi napadi, ki so bili posledica udarcev po glavi. Povzročil jih je oče. Neki drugi pacient ima krajšo nogo zaradi preloma bedrne kosti. To je storil njegov oče z debelim kolom, ko je bilo fantu devet let. Njegovi sestri je oče polomil rebra pri tepežu. Znani so primeri, da psihopati in alkoholiki silijo svoje otroke k spolnemu občevanju z njimi. Taki in podobni ekscesi so skoraj vselej usodni.

PRIHODNJIC: Jabolko ne pade daleč...

NEZNANI OSWALDOV DVOJNIK

Cepraj je bil gospod Slack zelo ogorčen zaradi »Oswaldove« brezbrižnosti, je vendar občuoval večino odličnega strelca. Drugi očividci, ki je pričal o Oswaldovi spretnosti v streljanju, je bil Malcolm Price, ki je bil v tem času zaposlen na omenjenem strelišču. Enkrat je Price celo govoril z njim, takrat, ko ga je »Oswald« naprosil, naj mu naravna teleskopski vizir.

Oswald je takrat pripovedoval Priceu, da je japonski vizir kupil pred nedavnim v neki trgovini s športnimi potrebščinami v Cedar Hillsu (delavskem predmestju) in da je dal zanj 18 dolarjev. Strelec je bil izredno zadovoljen s svojim orožjem, posebej s teleskopskim vizirjem. Dovolil je Priceu, da je pogledal skozi teleskop in ga vprašal:

— Ali ste kdajkoli tako jasno videli cilj?

»Oswald« so na tem strelišču videli še drugi in z njim izmenjali nekaj besed o njegovi odlični puški. To sta bila Sterling C. Wood in njegov oče dr. Homer Wood. Oba sta s prepričanjem izjavila pred Warrenovo komisijo (prav tako kot Slack in Price), da je bil človek, ki je nekaj tednov pred umorom Ken-

nedija vabil streljanje na strelišču »Sport Drome Rifle Range«, zagotovo Lee Harvey Oswald.

»Takšnega obraza ne moreš pozabiti«, je dejal Slack še pred zaslišanjem v intervjuju z novinarji.

POMEMBNE TRDITVE ZBLEDIJO

Kmalu po Oswaldovi aretaciji se je izvedelo, da Oswald ni bil poseben strelec, ko je služil v vojsko. V časopisu »Dallas Times Herald« je 28. 11. 1963. leta izšlo poročilo o Oswaldovem nakupu puške. To poročilo so vsi sprejeli kot dokaz.

Poročilo irvinške trgovine Dial Rydera pa je izgubilo na pomenu, kajti v čikaški trgovini, v kateri je Oswald kupil puško, so trdili, da je bil na puški teleskopski vizir. Casopis so začeli ugotavljati, da se Oswald v treh letih, kolikor je bil v mornarici, kot strelec ni povzpel višje kakor do stopnje slabega strelca.

Braailci uradne verzije atentata so željno sprejeli vest o Oswaldovem intenzivnem treningu na strelišču »Sports Drome Rifle Range«. Kajti prav to je dokazovalo, da je Oswald le bil ali postal odlični strelec.

Warrenova komisija pa je to osvetlila drugače. Po njenih trditvah ni mogoče, da bi bil ta strelec, ki se je izdajal za Oswalda, resnično Oswald, kajti v omenjenih dneh, za katere trdijo Slack, Price in obo Wooda, da je bil na strelišču, je bil Oswald po temeljitih preiskavah Warrenove komisije doma ali na delavnem mestu. Torej strelec, ki je ubil Kennedyja, in se prav upadljivo izdajal za Oswalda, nikakor ni mogel biti Lee Harvey Oswald. To trditve je potrdil tudi FBI, kajti analize številnih praznih nabojev na kraju samem je pokazala, da nobeden ne ustreza Oswaldovi puški tipa Carcano.

NARAVA SI POGOSTO PRIVOSCI KAJ NENAVADNO IGRO. VČASIH NAPRAVI IZ KORENJA GROTESKNE OBRABE. VČASIH IZLIŽE SKALO V PODOBO SKRIVENČENEGA TELESA; ZDAJ OBLIKUJE V LESU, ZDAJ V PRODNEM KAMENJU.

NA NIZOZEMSKEM ZIVI PRILETEN MOZAK, KI IMA BOGATO ZBIRKO TAKIH PRIRODNIH »ČUDEZEV«. MED NJIMI JE POSEBNA ZNAMENITOST: DREVESNI STOR V OBLIKI HITLERJEVE GLAVE (V KARIKATURI).

NAS POSNETEK PA PRIKAŽUJE TAKšno NARAVNO MUHAVOST IZ DOMACH LOGOV. NASEL JO JE VINKO DROBNIC IZ VIRSTAJNA IN NAPRAVIL IZ NJE CEBELNI PANJ. MAR NI PODOBNA ZALOSTNI MASKI IZ STAROGRških TRAGEDIJ? FOTO: J. SEVER

V ZABOJU NA DELO

Mož angleške princeze Elizabeth, nekdanji dvorni fotograf in sedanji lord Snowdon, je odločno hotel narediti fotoreportažo o premieri »Labodjega jezera« na Dunaju. Ker mu tega uradno niso dovolili, se je dal zapreti v zaboju za steklenice viskija. Tako je prispel naravnost za kulise dunajske državne opere in opravil, kar je hotel.

CASANOVA S TAKTIRKO

Znan dirigent Leopold Stokowski je ljubitelj nežnega spola. To dokazuje tudi s tem, da je imel ob nedavnem koncertu v New Yorku 45 glasbenikov v krilih v svojem orkestru.

SLIKA NAM PRIKAŽUJE ENO REDKIH SREČANJ NOBELOVCEV V MALEM AMERISKEM MESTECU ST. PETRU V DRŽAVI MINNESOTTI. SREČANJE 26 NOSITELJEV NOBELOVIH NAGRAD JE BILO OB PRILIKI SVEČANE OTVORITVE DOMA ZNANOSTI ALFREDA NOBELA V COLLEGEU GUSTAVUS ADOLPHUS.

ALFRED NOBEL JE OB NEKI PRILIKI DEJAL, DA POMENI SIRIENJE ZNANOSTI SIRIENJE BLAGOSTANJA IN PRAVO PREPRAČANJE IZRAZA NJEGOVO VERO V NAPREDEK ČLOVEŠTVA NAVKLJUB VSEMU. NA SVEČANOSTI V DOMU ALFREDA NOBELA JE OSEMDESETLETNI NAGRAJENEC DR. JAMES FRANK DEJAL: »NISMO PRISLI SEMKAJ, DA NAS ČASTI, TEMVEČ DA MI POČASTIMO SPOMIN NOBELA.«

PRIJATELJSKI OBISK
VISOKEGA GOSTA IZ GRČIJE

Petdnevni razgovor s predsednikom Papandreamom so na zadovoljstvo obeh delegacij končali. Probleme, ki so jih obravnavali, so prikazali odkrito in jih reševali na način, ki je presenetil tuje novinarje. Mnogim

pač ne gre v glavo, da je v resnici mogoče voditi praktično politiko koeksistence, pa čeprav je to med partnerji, ki imajo v svojih deželah različni družbeni red. Dotaknili so se vprašanj nadaljnje krepitve kul-

turnih stikov, znanstvenih izmenjav, trgovskega sodelovanja in podobno. Vprašanja etnične manjšine niso obravnavali. Torej ga tudi niso reševali. Verjetno bo to vprašanje dokončno rešeno v bližnji bodočnosti. Zato je toliko bolj čudna kampanja, ki so jo desničarski protagonisti v Grčiji javno načeli, češ da je predsednik Papandreo prodal Jugoslaviji grški teritorij, naseljen z grškim življem. Ozadje je jasno. Bivši predsednik — Karamanlis — in somišljeniki, ki je vodil to nepošteno akcijo, je bil razkrinkan in proti njemu je predsednik Papandreu sprožil v parlamentu tožbo zaradi neupravičenih klevet.

Kljub tem izpadom so vtisi z razgovorov pa tudi konkretne pogodbe močno koristni tako Grčiji kot Jugoslaviji. Jugoslavija je ponovno odobrila vse akcije grškega naroda in njegove sedanje vlade v zvezi s Ciprom, kakor tudi svobodnega odločanja o bodočnosti Grčije. Z druge strani je grška delegacija dala vse priznanje trudu in uspehu jugoslovanske zunanje politike, ki je vedno stala ob strani resnične svobode mladih narodov, torej tudi grškega naroda. M. R.

MUKIJEV MONOLOG

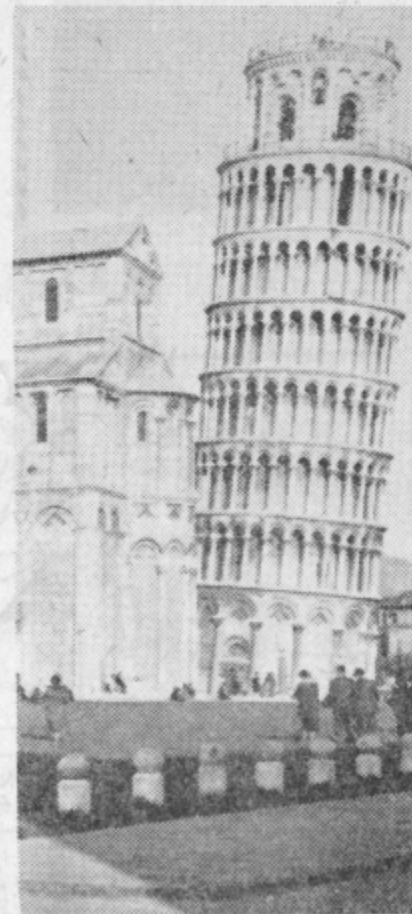
● IME SO MI DALI MUKI. Rojen sem bil v gozdu. Očeta ne poznam, mater pa so mi ustrelili. Stanujem v vrtu ob hiši na Koroški cesti 13 v Sošanju, kjer je vrtec človeških otrok. Rad jih imam. Kot v mojih, tudi v njihovih očeh še ni hudobije.

Ce me ograja moti? Seveda me. Toda kaj hočem, ljudje ste tako vedno skopuški, kadar drugemu odmerjate življenjski prostor...

● KAJ MENIM O STANDARDE IN ODNOSIH? Standard lahko merim po tem, kaj mi ljudje ponujajo. Nekateri mi dajejo čokolado in bonbone, ker oboje pač imajo. Jaz sladkarj ne jem. Rajši imam kosček suhega kruha, ki mi ga privoščijo drugi — najštevilnejši. Nekateri me samo pobožajo in njihove oči so žalostne kot moje. Opažam pa, da je v tej dobi vse premalo soli, ki jo imamo srne zelo rade.

Med srnami gre iz roda v rod izročilo, da ste se pred kakimi dvajsetimi srnjimi generacijami bolje razumeli. Bili ste bolj tovariški, kot temu pravite. To vemo srne zato, ker ste takrat živeli kot mi — v hosti...

Zabeležil na slikal: J. Kr.

ZNAMENITI POSEVNI STOLP V PISI, KI SEVEDA PRIVABLA VSAKO LETO ŠTEVILNE TUJE TURISTE, SE BAJE NEVARNO NAGIBA. ZATO SI PRIZADEVAJO, DA BI GA REŠILI MED TREMI VARIANTAMI. PO KATERIH NAJ BI TO REDKO ZNAMENITOST OHRANILI, JE TUDI PREDLOG NEKEGA SOVJETSKEGA ZNANSTVENIKA: PO NJEGOVEM MNENJU BI BIL NAIZANESLJIVEJSI POSEG, CE BI ZEMLJIŠČE OKROG STOLPA UTRDILI Z ELEKTRICNIM TOKOM.

Kriza v Laosu še ni končana. Po begli general in podpredsednik Fummi Nosavan je s svojimi pajdaši v gorah, od koder se zdi bolj grozeč, kot pa, ko je bil pod kontrolo v laoški prestolnici. Pripadal je desnim silam, ki so neprestano delale za razdor in proti sporazumu s Patet Lao. Sedaj je, vsaj pravijo, v Laung Prabandu mir, ki ga ohranjuje vojaške patrulje. Protestov in predlogov za ureditev laoškega problema pa je vedno več. Najbolj ostri in tudi zelo konkretni so iz SZ, SZ opozarja na neposredno vmeševanje ZDA in na posledice, ki lahko iz tega nastanejo. Zaenkrat so apeli brez uspeha, in bombardiranja nje pozicij, ki jih imajo v rokane not Patet Lao, se ponavljajo skoraj vsak dan. Sporazumi treh laoških princiev z ostalimi članicami premirja so labilni, ker jih niso sposobni spoštovati in to zaradi njihovih interesov ZDA, ki oborožujejo in sploh opremljajo vse, ki se želijo boriti proti resničnim interesom laoškega ljudstva, seveda pod krinko borbe proti komunizmu.

Veliko bolj kot Laos pa nas je presenetila vest, da je predsednik ZDA Johnson odobril maščevalne vojaške akcije proti Severnemu Vietnamu. Te so se že začele z močnimi bombardiranjimi vojaških ciljev, kot pravijo ameriška poročila, medtem ko poročila iz Hanoja trdijo, da so napadena mesta in vasi, med njimi tudi boljšavnice, ki nimajo nobenega vojaškega pomena. Sprašujemo se, ali je to napoved vojne ali samo zadnji poizkus, da bi rešili, kar se še rešiti da. Čudno naključje, da je do tega prišlo prav v času, ko je sovjetska delegacija pod vodstvom Kosigina v Hanoju, to celo za deva še bolj dramatičirala. Vojna vihra se je s tem iz Južnega Vietnama prenesla v Severni. Uradna Sovjetska diplomacija je sporočila, da ne more biti Sovjetska Zveza neaktivna, če bo svoboda Severnega Vietnama ogrožena. Naj to pomeni obračunavanje velikih na terenu malega? Je vabilo za sestanek Johnson — Kosigin le pesek v oči? Gotovo se dogajajo v tem delu sveta velike in zelo pomembne vojnopolitične akcije. Po odhodu Hruščeva je to prvi tako pomemben obisk sovjetskih voditeljev. Njihov pristonek in razgovor v Pekingu — več ali manj pristop Indonezije h kitajski koncepciji — priprava za sestanek 26 komunističnih partij, ki bo 1. marca in sedanja javna podpora Moskve Ho Si Minhu, daje politični fantaziji zares veliko dela. V najtežjem moralnem položaju se nahajajo ZDA, ki ne morejo opravičiti svoje dejanja tako daleč od Washingtona. Vse, kar prihaja za tem, so le nasprotni udarci, opravičljivi kot pomoč ogroženim narodom. Za imperialistične težnje ZDA, ki se tako očitno manifestirajo v teh žalostnih dogodkih, upajmo, da ne bodo rodile še večje katastrofe.

Protest bonske vlade Kairu je zdel v prazno. Prvi sekretar DR Nemčije Ulbricht bo le prišel v Kairo, kljub grožnjam Borna, da prekine vsako zvezo z Egiptom, če bi do tega prišlo. Predsednik Naser je odločno povedal in izjavil, da je to gotova stvar, pa čeprav bi bonska vlada pristopila k sankcijam. Ozadje pa je drugje. Zahodna Nemčija že dalj časa oborožuje Izrael s težkim orožjem. Zahodnonemški tanki artilerija in aviacija pohitijo izrealska skladišča. To igro je videl tudi Egipt in ni nasedel. Paktirati z Naserjem in istočasno pošiljati orožje sovražnikom Egipta, je preveč očitna nemoralna politika, ki bi se je kot kaže, Egipt prav rad rešil.

Poziv De Gaulle na sestanek petorice, t. j. ZDA, Velike Britanije, Francije, SZ in LR Kitajske, je povzročil nešteto komentarjev. Odmevi po Evropi, tudi v vzhodni Evropi, so v glavnem pozitivni, medtem ko so afriško-azijske dežele zavzele negativno stališče do konference. Te upravičeno zahtevajo, da na takšni konferenci, na kateri naj bi odločali o najpomembnejših vprašanjih bodoče ureditve sveta, sodelovale vse članice ali pa vsaj velika večina članic OZN. Bojijo se namreč sporazumov med velikimi na račun malih in nerazvitih.

Marjan Ravnikar

PO SVETU

SREDA — DAN STROJEPISK

Po mišljenju strokovnjakov je sredi današnjega dne najuspešnejši dan daktilografskega dne je njihova delovna sposobnost največja, poleg tega pa je sredi dan, v katerem delajo najmanj napak pri svojem delu. Vse to je posledica dejstva, da »Aktivna peseta« daktilografski. Vtisi nedejnje so preveč očitni. Podobno sliko pa kaže tudi četrtlet. Tege dne se v njihovem delu že odraža utrjenost.

12. 2. 1965 — št. 6
Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL. Izhajal je 1945 kot »Nova doba«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine: Mozirje, Laško, Celje, Slovenske Konjice, Scentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah, Zalec in OO SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon: 24-23. Tekoči račun 603-11-1-656 — Cena posamezne številke 30 din. Letna naročnina L.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din. Inozemstvo 2.400 din.